

# DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS  
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629  
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS  
May 29, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GEGUŽĖ — MAY 29, 1997

Nr. 103

## A. Saudargas: Lietuvai labai svarbu kuo greičiau įstoti į NATO

Varšuva, gegužės 27 d. (BNS) — Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas pabrėžia, kad Lietuvai svarbu kuo greičiau įstoti į NATO. Tačiau, sakė ministras Lenkijos dienraščiui „Gazeta Wyborcza“, Lietuvai taip pat labai svarbu, kad nebūtų užkirstas kelias sąjungos plėtimui.

„Jeigu liepos mėnesį Madride nebūsime kartu su Lenkija pakviesti į NATO, mus domina garantijos, kad Aljansas yra atvira organizacija“, pareiškė ministras A. Saudargas.

Pasak jo, NATO viršūnių susitikime Madride Baltijos valstybės turi mažai galimybių. Tačiau „mes nenorime likti izoliuota trijule, kuri api-

būdinama sąvoka buvusios sovietinės respublikos“.

„Kodėl gi nepalyginti Lietuvos su Lenkija“, klausia ministras ir pastebi, kad kaip ir Lenkija, Lietuva neturi problemų su Rusija, taip pat ribojasi tik su Karaliaučiaus sritimi, o ne su tikrąja Rusija.

Ministras A. Saudargas nenorėjo komentuoti NATO ir Rusijos Santykių pagrindų sutarties, pastebėjęs, kad nežino jos turinio ir skaitė tik komentarus. Ministras sakė teigiamai vertintų, jeigu dokumente yra įrašyta, jog kiekviena Europos valstybė turi teisę kurti savo saugumą. „Priminis, kad Lietuvos ir Rusijos sutartyje taip pat yra teiginys apie laisvą jungimąsi į organizacijas“, sakė A. Saudargas.

## Seimas priėmė 12 nuosavybės gražinimo įstatymo straipsnių

Vilnius, gegužės 27 d. (BNS) — Antradienį Seimas pradėjo pastraipsniui priiminėti prieštarą visuomenėje vertinamą naująjį piliečių nuosavybės teisių išlikusių nekiliojamąjį turtą atkūrimo įstatymą.

Seimo nariai ginčijosi ir priėmė 12 įstatymo straipsnių. Jie apibrėžia piliečius, kurie turi teisę į nuosavybės teisių atkūrimą, turtą, į kurį atkuriamos nuosavybės teisės, jų atkūrimo sąlygas bei tvarką.

Seimas priėmė ir straipsnį, nustatantį, kokia žemė bus valstybės išperkama iš piliečių, turinčių teisę į nuosavybės atstatymą.

Nors parlamentas jau priitarė straipsniui, apibrėžiančiam sąlygas, kaip bus atstatoma nuosavybės teisės į gyvenamuosius namus ir butus, tačiau kitam posėdžiui dar

liko 20-asis straipsnis, kuris apibrėžė valstybės garantijas gražintinių gyvenamųjų namų nuomininkams.

Nesutikdami su šių dviejų straipsnių nuostatomis, antradienį prie Seimo piketavo keli šimtai žmonių. Jie baiminasi, kad gražinimo namus buvusiems savininkams, juose gyvenantys nuomininkai bus tiesiog išmesti į gatvę.

Priimdamas įstatymą pastraipsniui, Seimas praleido kai kurias jų dalis, prie kurių žada grįžti vėliau.

Parlamento pirmasis vicepirmininkas Andrius Kubilius taip pat priminė, kad Seimo statutą nedraudžia dar patikslinti ir kai kuriuos jau priimtus straipsnius prieš pat balsavimą dėl galutinio įstatymo priėmimo.

## Socialdemokratai:

### konservatoriai „stumia“ nuosavybės gražinimo įstatymą

Vilnius, gegužės 28 d. (BNS) — Socialdemokratai kaltina konservatorius, jog jie nepaiso kitų partijų nuomones, Seimui priimant prieštarą visuomenėje vertinamą naująjį piliečių nuosavybės teisių išlikusių nekiliojamąjį

turtą atkūrimo įstatymą. Socialdemokratas Vytenis Andriukaitis trečiadienį spaudos konferencijoje sakė, kad nuosavybės teisių atstatymas yra „visos tautos problema“, tuo tarpu konservatoriai „daro, ką nori“. Taip jis įvertino antradienio ginčus Seime, kai pastraipsniui buvo pradėtas priiminėti naujasis įstatymas.

\* **Nepaisydama griežtų gydytojų perspėjimų**, nuo pirmadienio prie Seimo rūmų badaujanti viena Kauno gražintinių namų gyventojų, protestuodama prieš naująjį piliečių nuosavybės teisių išlikusių nekiliojamąjį turtą atkūrimo įstatymą, II grupės invalidė Nijolė Klydženė nežada trauktis. „Aš žaidžiu su mirtimi, tačiau kitos išeities nėra“, sakė ji ir apgailestavo, kad nepasirodė dar 10 žmonių, žadėjusių prisijungti prie bado akcijos.

\* **Krašto apsaugos viceministro Edmundo Simanaičio teigimu**, šį rudenį turėtų pasikeisti naujokų šaukimo į Lietuvos kariuomenę tvarka, nes tarnaujantys kariuomenėje žmonės turi jaustis ne nuskriausti, o pakylėti. E. Simanaičis pažymėjo, kad šiuo metu daug šaukiamųjų jaunuolių neištvėria fizinio krūvio, pasitaiko psichiškai nesveikų, be to, beveik 80 proc. šiemet pašauktų jaunuolių yra nebaigę vidurinės mokyklos.

V. Andriukaitis mano, kad šiuo įstatymu konservatoriai „atiduoda duoklę“ savininkų luomui. Pasak jo, įstatymas nebus įgyvendintas per visą konservatorių valdymo kadenciją, nes tam nėra nei lėšų, nei sąlygų.

Nors Seimas kol kas nepriėmė 12 įstatymo straipsnių, socialdemokratai jau darba žada, jog galutinai priėmus įstatymą, kreipsis į Konstitucinį teismą. Tačiau jie tikisi, kad konservatoriai vis dėlto atsizvelgs ir į kitų frakcijų pasiūlymus.

\* **Lietuvoje ir toliau yra mažiausias Baltijos valstybėse vidutinis darbo užmokestis bei mažiausia vidutinė senatvės pensija.** Vidutinis atlyginimas Lietuvoje balandžio mėn. buvo 188 JAV dol. (751 litas), Latvijoje — 218, Estijoje — 229 dol. Vidutinė senatvės pensija Lie-



Gegužės 22 d. Washington, D. C., JAV senatorius Richard Durbin (D-IL) savo įstaigoje priėmė Lietuvos Seimo narį, Žmogaus teisių gynimo komiteto pirmininką, Lietuvos-JAV bendradarbiavimo grupės pirmininką Emanuelį Zingerį. Susitikimo metu pareigūnai pasidalino mintimis apie šiuo metu svarbiausią klausimą — JAV pagalba Lietuvai siekiant NATO narystės.

Nuotr.: JAV senatorius Dick Durbin (kairėje) ir Lietuvos Seimo narys Emanuelis Zingeris.

## Lietuvos prezidentas atsakė į Izraelio parlamentarų priekaištus

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pirmadienį nusiuntė laišką Izraelio parlamento pirmininkui, atskaidamas į priekaištus dėl Lietuvoje neva delsiamo žydų persekiojimų teismo.

Laišką Kneseto pirmininkui Dan Tikhon A. Brazauskas dar kartą patvirtino nuostata, kad neturėtų būti pamirštas atpildas karo nusikaltimų vykdytojams ir informavo apie konkrečius Generalinės prokuratūros veiksmus šioje srityje, apie Aleksandro Lileikio bylos tyrimą bei „teisinius ir praktinius sunkumus, su kuriais susiduriama tyrimo metu“. Prezidentas išreiškė viltį, jog „teisingumas A. Lileikio atveju taip pat bus pasiektas“.

Atsakymą į priekaištų kupiną Kneseto deputatų laišką

prezidentūra ruošė beveik du mėnesius.

Kovo 12 d. Vilnių pasiekusiame laiške, kurį pasirašė 92 Kneseto deputatai, A. Brazauskui buvo primintas jo atsiprašymas per vizitą į Izraelį 1995 m. už lietuvių, dalyvavusių žydų žudynėse per II pasaulinį karą, ir pažadai imtis priemonių prieš kaltuosius. Laiške buvo priekaištauta, kad Lietuvoje tebėra laisvas žydų persekiojimų įtariamas A. Lileikis, ir reikalaujama ji

suišti bei teisti.

Prezidentas pastaruoju metu kelis kartus ragino prokuratūrą greičiau ištirti A. Lileikio bylą, kad ji „netemdėtų“ Lietuvos santykių su Izraeliu ir žydų organizacijomis.

Lietuvos Generalinė prokuratūra neseniai baigė apklausti 89 metų A. Lileikį, kaip liudininką byloje jo veiklai ištirti ir netrukus apsispręs, ar perduoti jį teismui. Kaltinimai A. Lileikiui dar nepareikšti.

Žydų organizacijos ir JAV Teisingumo departamentas bei išlygų kaltina A. Lileikį žydų persekiojimu per nacių okupaciją, kai jis vadovavo Vilniaus apskrities saugumo policijai.

## A. Brazauskas džiaugiasi susitarimais su kaimyninių valstybių vadovais

### Lietuvos ir Lenkijos parlamentų vadovai nutarė įsteigti Asamblėją

Vilnius, gegužės 27 d. (BNS) — Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Lenkijos Seimo vadovas Jozef Zych antradienį Vilniuje pasirašė susitarimą, kad birželio 10-12 d. abiejų valstybių parlamentai priims vienodus nutarimus dėl bendros Asamblėjos įsteigimo.

Po dokumento pasirašymo J. Zych Lietuvos ir Lenkijos žurnalistams sakė, kad bendra Asamblėja pirmiausia spręs dvišalius politinius klausimus ir teiks suderintus pasiūlymus valstybių vyriausybėms bei Europai. „Tai, be abejo, palengvins Lietuvos ir Lenkijos integravimąsi į Europos Sąjungą bei NATO“, sakė J. Zych.

Vilnius, gegužės 27 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas džiaugiasi, kad nekyla jokių esminių prieštaravimų tarp trijų Baltijos valstybių bei Lenkijos ir Ukrainos prezidentų.

„Šiose penkiose valstybėse gyvena per 100 milijonų žmo-

### Rusija bus raginama padėti Lietuvą grįžtantiems tremtiniams

Vilnius, gegužės 23 d. (BNS) — Baltijos jūros valstybių tarybos įgaliotinis Ole Espersen žada susitikime su Rusijos užsienio reikalų ministru Jevgenij Primakov teigiamai, kaip Rusija vykdo įsipareigojimus padėti grįžti tremtiniams į Baltijos valstybes.

Tai Baltijos jūros valstybių tarybos (BJVT) įgaliotinis pažadėjo laiške Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

1996 m., stodama į Europos Tarybą, Rusija įsipareigojo įkurti fondą grįžtantiems ir tėvynę tremtiniams ir jų palikuonims iš Baltijos valstybių. Apie šį Rusijos įsipareigojimą V. Landsbergis priminė, susitikęs su O. Espersen gegužės pradžioje Danijoje.

Seimo pirmininko atstovė spaudai pranešė, kad BJVT įgaliotinis laiške pastebi, jog Rusija kol kas nesiėmė jokių žingsnių įgyvendinti šį pažadą.

### Įsteigta nauja Šiaulių vyskupija

Vilnius, gegužės 28 d. (BNS) — Trečiadienį popiežius Jonas Paulius II įsteigė Lietuvoje naują Šiaulių vyskupiją bei paskyrė tris naujus vyskopus.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas, Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Backis sakė, kad tai ypatingas įvykis Lietuvos Katalikų Bažnyčiai, kai „vieno kartu įvyksta tiek daug džiugių pakiti-

## NATO atmetė Rusijos pretenzijas dėl Baltijos valstybių

Paryžius, gegužės 28 d. (Reuter-BNS) — NATO antradienį davė atkirtį Rusijos pasipriešinimui dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos priėmimo į šią sąjungą.

„Visiškai aišku, kad Baltijos valstybės ir toliau turi teisę valstybių, kurios turėtų kokią nors ypatingą kategoriją, kaip praeities pasekmę“, pareiškė NATO atstovas spaudai Jamie Shea per spaudos konferenciją Paryžiuje, kur NATO ir Maskva pasirašė naują bendradarbiavimo aktą.

Tuo J. Shea atkreipė dėmesį į išlikusius NATO ir Rusijos nesutarimus. Manoma, kad Rusija ruošiasi naujiems sunkiems derybų „mušiams“ su Vakarais dėl NATO plėtimosi, kurie kils po liepos mėnesį prasidėsiančio pirmojo plėtimosi etapo.

sajungininkes, tačiau buvo priverstas pripažinti, kad pirmasis NATO plėtimosi etapas įvyks.

Dabar Rusija nori neleisti, kad vėlesniuose NATO plėtimosi etapuose būtų priimtos buvusios Sovietų Sąjungai priklausiusios valstybės. Tuomet NATO priartėtų prie pat Rusijos sienų, o tai, Maskvos teigimu, kelia neleistiną grėsmę jos saugumui.

„Jeigu NATO bandys įtraukti buvusias sovietų respublikas, mes turėsime peržiūrėti visus savo santykius su Vakarais“, Paryžiuje sakė Reuter aukštas rusų delegacijos atstovas.

Tačiau J. Shea pareiškė, kad „NATO nedarys nieko, dėl ko Baltijos valstybės atsidurtų atskiroje kategorijoje ir būtų priskirtos skirtingai saugumo sferai“. Pasak jo, istorijoje daugelis valstybių buvo „prarytos“ kitų, tačiau „tai nereiškia, kad jos turi kęsti savo suverenumo arba veiksmų laisvės suvaržymą“.

Antradienį prieš pasirašydami NATO ir Rusijos Santykių pagrindų aktą Rusijos prezidentas Boris Jelcin kritiko NATO ketinimus priimti buvusios Sovietų Sąjungos

## NATO pradeda kandidačių atrinkimo procesą

Sintra, gegužės 28 d. (AFP-BNS) — NATO valstybių užsienio reikalų ministrai Portugalijos Sintros mieste ketvirtadienį pradės kandidačių į NATO „atsisijojimo“ procesą.

„Šis ministrų susitikimas įvyks dvi dienas po istorinio NATO ir Rusijos bendradarbiavimo akto pasirašymo ir likus vos 6 savaitėms iki pirmųjų kandidačių į nares pakviėtimo.“

Šis naujas forumas, kuris vieny 16 NATO valstybių, neprisijungusias Vakarų Europos valstybes ir naujas Rytų Europos demokratijas, pakeis dabartinę Šiaurės Atlanto bendradarbiavimo tarybą.

Naujoji Taryba teiks platesnes politines konsultacijas ir igtalas išplėsti bendrą sprendimų priėmimą, tuo sušvelnindama smūgį valstybėms, kurios nebus priimtos į NATO pirmajame plėtimosi etape.

Greitas Čekijos, Vengrijos ir Lenkijos priėmimas į NATO atrodo beveik užtikrintas, tačiau NATO būstinėje Briuselyje verda ginčas, ar nepridurk ir Rumunijos su Slovėnija.

NATO ministrai taip pat numatys žingsnius, kuriais siekiama plėsti sąjungos ryšius su Viduržemio jūros valstybėmis, ir surengs Euroatlantinio bendradarbiavimo tarybos inauguracinį susitikimą.

Pasak AFP, Rusijai ir NATO pasirašius tarpusavio santykių Pagrindų aktą, Taryba gali išsiplėtoti į svarbiausias Europos saugumo klausimus aptarimo forumą. Manoma, kad tokia raida paliktų Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizaciją be jokios realios ateities.

## Lietuvos-Rusijos sieną galima greitai įrengti

Karaliaučius, gegužės 26 d. (BNS) — Rusijos ir Lietuvos sieną, kurios ilgis 260 kilometrų, galima įrengti per pusmetį, pareiškė pirmadienį spaudos konferencijoje Rusijos pasienio kariuomenės Karaliaučiaus grupės vadas generalas leitenantas Jevgenij Bolchovitin. Jis pažymėjo, jog visiems numatytiems Rusijos ir Lietuvos sienos ruožo inžineriniams įrenginiams ir statiniams būtina 100 mlrd. rublių. Pasak jo, kai tik vyriausybė skirs šias lėšas, pasieniečiai ir kitos už sienos apsaugą atsakingos tarnybos darbus atliks greitai ir be didelių problemų.

J. Bolchovitin nuomone, gerokai sunkiau pakeisti pasienio zonoje gyvenančių žmonių mastymą. Žmonės, kaip įpratę, išvaikšiotais takais mėgina neteisėtai pereiti sieną. Dėl to susidaro nemažai rūpesčių.

„Darbai stringa dėl prasto finansavimo, nors mes nesėdime sudėję rankų. Sieną su Lietuva, nors letai, bet įrengiama“, pareiškė vadas.

„Tai, pasak jo, Lietuvoje kadencija baigusio Apaštalinio nuncijaus Jose Mullor Garcia dovana.

Šiaulių vyskupo paskirtas buvęs Kauno Tarpdiecizines Kunigų seminarijos rektorius kunigas Eugenijus Bartulis.

Jis pažymėjo, gincai tebevyksta dėl keturių Rusijos ir Lietuvos teritorijų — Baltijos jūros povandeninės dalies, kur, pirminiais duomenimis, yra viena didžiausių šiame regione naftos gresinių D-6, Nemuno žiočių, kur yra unikalus gamtos kampelis, dalies Kuršių marių ir Vištyčio ežero.

„Gincai neišspręsti, nes siūlomi nevienodos vertės mainai — mums norima atiduoti nors ir daugiau, bet pelkėtų plotų, o ne dirbamos žemės“, teigia generalas leitenantas.

### KALENDORIUS

**Gegužės 29 d.:** Teodozija, Magdalena, Erdvilė.  
**Gegužės 30 d.:** Joana Arkietė, Ferdinandas, Vyliaudas, Jazmina.



## LIETUVIŲ TELKINIAI

### DETROIT, MI

#### ŠV. ANTANO ATLAIDAI

Šv. Antano parapijos globėjo šv. Antano šventė — atlidai bus švenčiami sekmadienį, birželio 8-tą dieną. Šv. Mišių metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Po Mišių parapijos saleje bus galima pasivaistinti namų gamybos patiekalais. Bus ir gausių laimikų laimėjimai. Klebonas kun. Alfonsas Babonas kviečia visus atsilankyti. Turėsite gerą, smagų laiką pabendraudami su draugais bei parapijiečiais ir taip pat paremsite Šv. Antano parapiją. Iš anksto dekojame.

#### VASAROS SEZONO ATIDARYMAS „PILĖNUOSE“

Nors buvo šaltoka, apsiniaukę ir lijo, gausus būrys šaulių, jų draugų ir bičiulių sekmadienį, gegužės 25 d., susirinko smagiai praleisti sekmadienio popietę ir oficialiai vasaros sezonui atidare „Pilėnų“ stovyklavietę. Atsilankiusieji vaivandamiis kugeliu, cepelinais bei grybais maloniai pabendrauvo. Seimininkavo moterų vadovė Onutė Selenienė ir sesės šaulės. Buvo ir gausių laimikų traukimas. Bilietus platino Lidija Mingelienė ir Regina Juškaitė. Ištroškusių gerimais aprūpino Rimgaudas Švoba. Švyturiečių vadas Mykolas Abarius pasveikino kapelioną kun. Alfonsą Baboną ir visus dalyvius, padėjo visiems už gausų atsilankymą, už pinigines aukas ir dovanas laimėjimams, už skanų maistą — Onutei Selenienei ir sesėms šaulėms, dvi dienas dirbusiems prie maisto gaminimo, Joannai Kilmanienei už paaukotas skanias grybus. Vadas Abarius pranešė, kad Joninės ir Jūrų dienos bus švenčiamos sekmadienį, birželio 29 d. Kvietė visus atsilankyti, pabendrauti ir paremti šaulių veiklą. Visi linksmos, vaišinosi ir džiaugėsi savo laimėjimais. Atrodė, kad dalyviai nuotaikingai ir maloniai tarp draugų praleido sekmadienio popietę. Iki pasimatymo Joninių ir Jūrų dienų šventėse — „Pilėnuose“.

Regina Juškaitė

#### A. A. VANDA BARTAŠKIENĖ

A. A. Vanda Bartaškiene 88 metų amžiaus, š.m. gegužės 22 d. mirsi Matulaičio slaugos namuose, Putname, po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, Southfelde, MI, buvo palydeta į Holy Sepulchre kapines ir palaidota šalia ten besilinsinio savo vyro a. a. Jono Bartaškos. Šv. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Anksčiau gyveno Grand Rapids ir Dearborn, MI. Buvo narė Moterų š-gos ir Šv. Rozančiaus draugijos. Paliko liudinčius vaikaičius Liną ir Vidą Orentus, Rasą ir Glen Poorman, Daivą ir Daivid Lukaszewicz, keturius provaikaičius — Aleksą, Tada, Matą ir Andrių Lukaszewicz ir žentą Juozą Orentą. Laidotuves tvarkė laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaparackienė.

#### GEORGE PERLES GOLFO TURNYRAS

Penktadienį, birželio 13 d., Golden Fox golfo laukuose,

vyks IV George Perles golfo turnyras. Varžbas organizuoja „Pagalba Lietuvai“ komitetas. Pelnas skiriamas padengti „Pagalba Lietuvai“ komiteto medicinos ir vaistų siuntų Lietuvai apmokėjimui. Norintieji turnyre dalyvauti, prašomi pranešti Robert Boris, telefonu 810-682-0098. Po turnyro vyks pokylis ir šokiai. Visuomenė kviečiama atvykti į banketą ir šokius. Apie dalyvavimą prašome iki birželio 1 dienos pranešti Robert Boris.

#### DETROITIEČIAI ŠVENČIA

Jau tradicine tapusi Detroito ateitininkų Šeimos šventė šįmet vyks birželio 8 d., sekmadienį, 10:30 val. šv. Mišios Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Po Mišių iškilmingas žodis parapijos svetainėje, veiklos pranešimai. Kalbės svečias iš Čikagos dr. Audrius Polikaitis, Ateitininkų federacijos tarybos vicepirmininkas. Šiai šventei ypač uoliai ruošiasi jaunučiai. Įžodžio egzaminams juos rengia Rusnė Kasputienė, o linksmą vaidinimėlį išpaukšteliu gyvenimo režisuoja jaunučių globėjos Rita Giedraitienė ir Alma Jankienė. Moksleivių globėja — Nida Rolando-Katinienė, jai padeda Rima Janukaitė. Šventę rengia Detroito sendraugų valdyba, kviesdama visus ateitininkus ir jų šeimų narius dalyvauti. Šventė baigsis su nedviejų sumuštinių vaišėmis...

Rengėjai

#### SUNNY HILLS, FL

#### „AIDO“ POBŪVIS MOTINOS DIENOS IŠVAKARĖSE

Visų pirma — kas tas „Aidas“? Ogi patydomis įsteigtas Sunny Hills Vaidybos mėgėjų būrelis. Nors naujaučiui kas „Aidą“ steigė, bet, po ranka pavardžių neturedamas, nespeliosiu.

„Aido“ debiutinis pobūvis buvo surengtas Šv. Teresės parapijos saleje 1997 m. gegužės 10-tą, seštadienį, Motinos dienos išvakarėse. Pirmoje programos dalyje buvo suvaidinta trumpa vienaveiksmė nežinomo autoriaus komedijėlė „Piršlybos“. Režisierės Elenos Žebertavičienės paruošti, vaidino: Vincas Drenčius (tėvą), Ona Peleckienė (motiną), Margarita Venčiovienė (Barbutę), Bronė Matuzienė (Rozaliutę), Onė Ado-

Portland, Oregone, Vasario 16-sios šventės programos atlikėjai. Iš k: I eil. — E. Žalpytė, A. Leonavičius, D. Žalpsys, V. Leonavičius ir trys broliukai Lapinskai, II eil. — N. Masiulienė, D. Banaitienė, G. Klemaitė, L. Vaišienė, L. Leonavičienė, E. Darguzytė, E. Darguzienė, L. Kriaučiūnaitė, L. Žalpienė. III eil. — L. Masiulis, A. Vaišis, E. Lapinskas, V. Žalpsys, J. Vaina, E. Darguzis, G. Žalpsys.

maitienė (Marcelę), Lionginas Vaitkevičius (piršlį), Julija Čepukienė (jaunikį), Julija Nakiene ir Kazė Balukienė (pleputes). Turinys nekomplikuotas: pusiau aklai senmergelei Marceli vyrą ilgai renkantis, jaunesnės seserys, Barbutė ir Rozaliutė, ant jos pyksta. Visų lauktas jaunikis apykurtis, o jo piršlys nori didelės „pasogos“. Piršlyboms iširus, vėl reikės laukti kitų. Vaidmenis visi aktoriai buvo gerai išmokę, niekur vieni kitų netrukde. Kad turinį geriau suprastume, jis buvo išspausdintas programos lankstinukuose. Tai ypač padėjo lenkų, su entuziastišku klebonu Francis Szczykutowicz ir kitų tautybių vietinių gyventojų.

Po sėkmingo debiuto, naujagimis „Aidas“ teadi daugeliu akordų!

Alfonsas Nakas

#### BOSTON, MA.

#### MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

LMK federacijos Bostono klubas sekmadienį, gegužės 11 d., suruošė tradicinį Motinos dienos minėjimą. Šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas buvo aukojamos lietuvių Šv. Petro parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė klebonas kun. A. Kontautas. Giedojol. Benediktas Povilavičius, vargonais grojant prof. Vyteniui Vasyliūniui, kuris Motinos dienos proga buvo atvykęs net iš Vokietijos pasveikinti savo mamą Eleną Vasyliūnienę. Šv. Mišių metu giedojol parapijos choras, akompanuojant prof. V. Vasyliūniui, kuris pavaišė vargonais pagrojo dar vieną muzikos kūrinių.

Po Mišių saleje po bažnyčia vyko Motinos dienos minėjimas. LMK federacijos Bostono klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė pasveikino motinas ir visus susirinkusius. Buvo atsimintos šiais metais mirusias klubo narės a. a. Prakseda Jakutienė ir a. a. Elena Žickienė. Prieš metus E. Vasyliūnienės sveikata buvo pablogėjusi. Geras pažydras kaip sergant reikia neprarasti optimizmo, nesustoti, pagal išgales dirbti ir kurti planus ateičiai. Buvo malonu dabar E. Vasyliūnienę vel matyti mūsų tarpe ir išklausti Motinos dienos progos tartą žodį.

Minėjime dalyvavo ir prof. Jeronimas Kačinskas, neseniai šventęs savo 90 metų gimimo sukaktį. E. Vasyliūnienė jį pasveikino, paminėdama jo modernią muzikinę kūrybą ir taikų būdą, su humoru paminėjo jo jaunus dienas Kaune, kai jis savo patrauklia išvaizda, ypač garbanotais plaukais, žavėjo merginas... Tada E. Vasyliūnienė nesi-

tikėjusi, po daugelio metų dar bus proga sutikti prof. J. Kačinską Bostone. Pasveikintam buvo palydėtas klausytojų entuziastingu plojimu.

Toliau buvo E. Vasyliūnienės Motinos dienos proga pasakyta kalba.

Baigusi savo kalbą apie Motinos dieną ir motinas, LMK federacijos pirmininkė E. Vasyliūnienė dėkojo klebonui A. Kontautui už parapijos išlaikymą, jo taikingą būdą parapijiečiams vienijant sėkmingai veiklai; dėkojo vicepirmininkei Irenai Rasieniui už moralinį ir materialinį klubo veiklos rėmimą; išdininkei Irenai Ulpaitei, klubo korespondentei V. Vaičiūrgienei už klubo veiklos aprašymą spaudoje ir Onai Merkienei, visuomet padedančiai ruošiant vaizdus. Padėka išreikšta ir kitoms klubo narėms, prisidėjusioms pinigais ir darbu bei aukojusioms pyragus vaizių stalui. E. Vasyliūnienė tarė, kad nors jai nepatogu, bet turinti padėkoti savo sūnui prof. Vyteniui Vasyliūniui, atvykusiam iš Vokietijos pasveikinti savo mamą Eleną Vasyliūnienę.

Koncertinę dalį atliko E. Vasyliūnienė pakvietė solistą Benediktą Povilavičių. Akompanuojant prof. Vyteniui Vasyliūniui, solistas B. Povilavičius padainavo liaudies dainą: „Mieguzelio noriu“, — Broniaus Budriūno ir ariją iš „Simone Boccanegra“ — Giuseppe Verdi.

Solistą Benediktą Povilavičiaus dramatiškas aukšto lygio dainavimas, akompanuojant prof. Vyteniui Vasyliūniui, žavėjo klausytojus. Po minėjimo visi buvo pakviesti prie Motinos dienos paruoštų vaizių. Minėjimas praėjo pakilia nuotaika.

Val. Vaičiūrgienė

#### Lietuvos Vyčių veikla

#### LIETUVOS VYČIŲ 112-OJI KUOPA VEIKIA

Gegužės 20 d. 7:30 val. v. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos saleje vykęs Vyčių susirinkimas sutraukė arti 50 dalyvių.

Kuopos pirmininkė Julija Zakarka pradėjo susirinkimą, pakviesdama parapijos mokyklos vedėją seselę Christianne. Seselė savo kalboje nušvietė mokyklos padėtį ir plačiau painformavo apie naujai iš Lietuvos atvykusius šeimų mokinius, kuriems anglų kalbos nemokėjimas sudaro rimtą problemą, bet kartu ir pasidžiaugė, kad jie labai uoliai ir labai greitai nugalė anglų kalbos sunkumus. Pakviestas dvasios vadas kan. Vaclovas Zakarauskas

## DRAUGAS

(USPS-161000)

### THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto	
	metams 1/2 metų 3 mėn.
JAV.....	\$95.00 \$55.00 \$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00 \$60.00 \$40.00
Tik šeštadienio laida:	
JAV.....	\$55.00 \$40.00 \$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00 \$45.00 \$35.00
Užsakant į Lietuvą:	
(Air cargo).....	\$100.00 \$55.00
Tik šeštadienio laida	
Užsakant užsienį	
oro paštu.....	\$500.00 \$250.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00 \$85.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė  
Administratorius - Valentinas Krumpis  
Moderatorius - kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

#### LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija  
9830 S. Ridgeland Ave.  
Chicago Ridge, IL 60415  
Tel. (708)636-6822  
4149 W. 63rd St.  
Tel. (773)735-7709

#### ARAS ZIUBA, M.D.

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA  
1020 E. Ogden Ave., Suite 310  
Naperville, IL 60563  
Tel. (630)527-0090  
3825 Highland Ave.,  
Tower 1, Suite 3C  
Downers Grove, IL 60515  
Tel. (630)435-0120

#### DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA  
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL  
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.  
Tel. (708)598-4055  
Valandos pagal susitarimą

#### DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA  
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL  
Tel. (708)598-8101  
Valandos pagal susitarimą

#### EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL  
Pirmas apyl. su Northwest-unto-  
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis  
už priemamą kainą. Pacientai  
priimami absoliučiai punktualiai.  
Susitarimui (kalbėti angliškai)  
Tel. (708)422-8260

#### EDMUNDAS VIZINA, M.D., S.C.

Specialybe - Vidaus ligų gydytojas  
Kalbama lietuviškai  
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)  
Tel. (773)585-7755  
Valandos pagal susitarimą

#### DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS  
CHIRURGIJA  
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120  
Tel. (708)742-0255  
Valandos pagal susitarimą

#### Cardiac Diagnosis, LTD.

6132 S. Kedzie Ave.  
Chicago, IL 60629  
Tel. (773)436-7700

#### RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUNMALA, M.D.  
Sirdies ir kraujagyslių ligos  
Valandos pagal susitarimą

#### VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - SIRDIES LIGOS  
7722 S. Kezie Ave.  
Chicago, IL 60652  
Kab. tel. 773-471-3300

#### DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
SPECIALYBE - AKIŲ LIGOS  
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101  
Valandos pagal susitarimą  
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.  
treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p.  
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

#### Seniausias lietuvių muzikos instrumentas (dalis) — I tūkst. m. pr. Kristų — paukščio kaulo nuolauža. Manoma, kad tai gali būti švilpiamojo muzikos instrumento — švilpuko ar kaulinės fleitos fragmentas. Ji rasta Narkūnų piliakalnyje (Utenos raj.).



Bronė Paulienė gerisi Juno Beach Lietuvos Dukteru ruoštoje parodoje. Iki metų paveikslu. Dešinėje — paveikslą nutapęs dailininkas dr. Antanas Lipskis ir Aldona Lipskienė.



# KĄ REIŠKIA RUSIJOS IR KINIJOS SUARTĖJIMAS?

IGNAS MEDZIUKAS

Sunkumai, kuriuos turi išgyventi dauguma Rusijos piliečių, gali išeiti B. Jelcin į naudą. Protestai dėl neišmokėtų atlyginimų ir pensijų rusams buvo daug svarbiau nei jos Jelcino padarytos nuolaidos JAV prezidentui Clinton Helsingyje. Jelcinui buvo lengviau apginti jo tylyjimą priimtą sutikimą dėl NATO praplėtimo. „Kas būtų buvę pasiekta, — jis sakė, — jeigu aš būčiau stalą daužęs savo batų?“

Dauguma rusų jau nenori grįžti iš šaltojo karo laikotarpio. Pažymėtinas reiškinys, kad Rusijos spauda mažiau kreipė dėmesio į Helsingio susitikimą, negu į ministrų kabineto pertvarkymą, kuris reiškė, kad ateina nauja grupė su naujomis reformomis.

Prieš laidos dėl naujai padarytų strateginių nuolaidų JAV mažiau reiškė, kaip rašė „Guardian“, negu pasklidęs įtarimas, kad didelė dalis Rusijos ekonomikos patekusi nusikalstamumo ir mafijos įtakon. Maskvos vyriausybė ką tik įsakė praveisti tarydą, kas atsitiko su puse milijardo dolerių Pasaulio banko paskola, skirta pagerinti padėtį anglių kasyklų pramonėje? Rusijos angliakasiai skundžiasi, kad daugumas pinigų buvo nukreipta kitur, o ne pertvarkyti kasyklų pramonę ir pagerinti jos darbininkų socialiniams reikalams.

Didelė staigmena buvo vyriausiojo kariuomenės prokuroro pranešimas, kad praėjusiais metais daugiau kaip 6,000 nusikalstamumo ir pasisavinimo bylų iškelta kariuomenėje. Šių nusikaltimų priežastys yra dažniausiai maži atlyginimai, išmokami pavėluotai, taip pat daugelis kariškių šeimų vargsta, gyvendami blogose patalpose. Ketvirtis milijardo dol. buvo skirta apmokėti dirbtiesiems karo pramonėje, bet tai sudaro tik pusę įsiskolinimo.

Vakariečiai nesutinka su tokiu tamsiu vaizdu, nurodydami, kad Rusijoje mažėja infliacija, pastebimas ekonominis pakilimas. Jeigu tikėtis tokiu ekonomikos pagerėjimu, tai jis prasideda iš labai žemai smulkios padėties. Vis tik liūdna padėtis valstybėje, kuri turi tiek žemės turtą. Iš vienos pusės Rusijoje matome iškilusį naują turtingų luomą, iš kitos pusės daugumą, kuri gali tik su pavydu pasižiūrėti į parduotuves esančias vakarų gamybos prekes.

Nors Rusijos profesinės są-

jungos skelbė, kad buvo išėję demonstruoti 20 milijonų žmonių dėl neišmokamų laiku atlyginimų, iš tikrųjų žurnalistų apskaičiavimu jų buvo daug mažiau. Manoma, kad didelės viltys yra dedamos į naują ministrų kabinetą, kuris ką nors pasieks žmonių gerovei. Žmonės yra tapę fatalistais. Jų abejingumas sudaro mažesnę grėsmę Jelcinui, bet gali atsiliepti Rusijos ateičiai.

Prezidentas B. Jelcin, grįžęs iš Helsingio, nukreipė dėmesį į Rytus, Maskvoje pasirašydamas kartu su kitomis nepriklausomomis valstybėmis (Kazachstanu, Kirgizija, Tadžikistanu) ir Kinija susitarimą, pagal kurį sumazina mos Kinijos pasienyje laikomos ginkluotosios pajėgos. JAV spauda įtarė, kad tai pasukbėta pasirašyti kaip atsvara besiplečiančiam NATO, bet Kremlius tai paneigė. Kinija Rusijai yra svarbi kaip prekybos partneris, nes perka jos fabrikuose pagamintą ginkluotą. Kinija išnaudoja konkurenciją ginklų prekyboje. Kaip rašo „Le Monde“, kiniečiai spaudžia Rusiją kiek galėdami nuo 1993 m., kol susidarys sąlygos gauti vakariečių aukšto technikos gaminius. Tai patvirtina Prancūzijos gynybos ministras Charles Millon, neseniai apsilankęs Kinijoje, kur susitiko ne tik su krašto apsaugos ministru, bet ir su prezidentu. Jian Zemin ir ministru pirmininku Li Peng.

Maskva išvežė į Kiniją karinę ginkluotę, gaudama mainais Kinijos gaminius, pradedant audiniais, baigiant metalų žaliavomis. Įtariama, kad Rusijos ekspertai padeda Kinijai modernizuoti atominius ginklus, ypač raketų varomąją jėgą. Rusijos pagalba gali būti svarbi, išvystant sprogstamąsias medžiagas, parduodant du atominius reaktorių, skirtus civiliniams reikalams, kurie turės būti įrengti Jianguo provincijoje; jų galbūt neliešų kontrolė, draudžianti vartoti atominę jėgą kariniams tikslams.

Rusija išpareigojo iki 2005 metų įrengti Kinijai generatorių gaminti tarpkontinentines raketas, siekiančias 12,000 kilometrų, kurios galėtų būti grėsmingos Europai ir JAV.

O dėl standartinių ginklų, Rusija neseniai pardavė Kinijai 60 Su-27 Sukhoi naikintuvų, leido kiniečiams gaminti kai kurias rusiškų karo lėktuvų dalis ir surinkti 200-300 šio modelio lėktuvų. Bet pagal Prancūzijos ekspertus Rusija

nusistatys (neparduoti leimim) Su-27 jet motorams.

Tuo tarpu Europos Sąjunga, kurią sudaro 15 narių, išpareigojusi laikytis embargo dėl ginklų pardavimo Kinijai. Tačiau Prancūzijos valdžia sako, nenorinti surišti rankų dėl ginklų gamybos, kai numatoma varžybos iš JAV ir Italijos. Todėl ji leido eksportuoti viską, kas neįeina į puolamųjų ginklų rūšį. Pavyzdžiui, oro stebėjimo radaras ir komunikacijų sistemos. Prancūzija netgi yra pasiryžusi parduoti įrangą, kuri gali būti pavartota tiek civiliniams, tiek ir ka-

riniams reikalams. Tai būtų helikopteriai (malūnsparniai) ir jet motorai.

Greitu laiku numatomas Prancūzijos prezidento Jacques Chirak vizitas į Kiniją turės politinius ir ekonominius tikslus. Prancūzija ir Kinija mėgina atnaujinti bendradarbiavimą, kuris buvo nutrauktas po 1989 m. Tiananmen aikštės žudynių. Šiame kelyje Prancūzija sutinka dvi kliūtis: didėjančią Rusijos išsigalėjimą Kinijos rinkoje ir karinės įrangos apribojimą, įpareigojant Europos Sąjungos narius.

## BALTIJOS VALSTYBĖS NEPATEKS Į NATO PIRMOSIOS

Baltųjų rūmų iniciatyva buvo suaukšti du pokalbiai: gegužės 15 d. telekonferencija su Rytų ir Vidurio Europos kilmės amerikiečių koalicijos nariais, o gegužės 16 d. susitikimas su JAV baltiečių organizacijų atstovais. Abiem pokalbiams vadovavo Dan Fried, National Security Council pareigūnas. Pirmas pokalbis buvo apie ką tik paskelbtą NATO ir Rusijos chartą. Antrasis — platesnius NATO narystės ir Baltijos valstybių klausimus. Dabar plačiau apie pastarąjį.

Gegužės 16 d. dviejų valandų posėdis įvyko Old Executive Office Building prie Baltųjų rūmų. Amerikos Lietuvių Tarybų atstovavo Algis Rimas su Vincent Boris, o JAV LB — Asta Banionytė. Be Dan Fried ir Marilyn deJacob, JAV atstovavo Sandy Vershbow, NSC pareigūnas vidurio Europos reikalams, ir Trevor Evans, Baltijos skyrusio viršininkas Valstybės departamente. Fried pradėjo posėdį, pakartodamas savo NATO ir Rusijos chartos recenziją. Jis pabrėžė, kad NATO-Rusijos derybose nebuvo pasiekta jokiu susitarimu, kurie nebuvo surašyti pačiame chartos dokumente, ir kad Baltijos kraštų interesai visai nebuvo diskutuojami. Vershbow pridūrė, kad charta turėtų būti teigiama ir įvertinta Baltijos kraštuose, nes ji turėtų užslopinti bent kokias Rusijos žinybų tendencijas kėsintis į Baltijos valstybes.

Kalbant tarp eilučių, Fried leido suprasti, kad nei vienas iš Baltijos kraštų nepateks į NATO kandidatų pirmąją bangą. Jis minėjo, kad tie vidurio Europos kraštai, kurie greičiausiai gaus pakvietimus, patys ragina, kad nebūtų uždarytos galimybės Baltijos kraštams patekti vėliau. Sakė, kad JAV ir Danija yra labiau linkusios, negu daugelis kitų NATO narių, remti Baltų įtraukimą į NATO. Netiesio-

giai pripažino, kad pagrindinė nepritrimo priežastis yra noras palaikyti gerus santykius su Rusija. Davė pastabą, kad niekas neturi automatiškos teisės įstoti į NATO. Reikia visų narių sutikimo, o sutikimas priklauso nuo bendro įvertinimo, kad kandidatų įnašas prisideda prie visų strateginių interesų ir jie yra narystei pasirošę. Trevor Evans sakė, kad bus bandoma paminėti Baltijos kraštus NATO komunikate Madride.

Fried ir Vershbow aiškino, kad po Madrido prasidės naujas NATO plėtimosi etapas. Tada pradės intensyviai veikti Atlanto Partnerystės taryba (27 kraštai, kurie dalyvauja Partnerystės Taikoje programoje) ir pradės veikti visai nauja struktūra — intensyvaus dialogo procesas — paruošti naują kandidatų bangą. Ši struktūra pasireikš pastoviais pasitarimais tarp 16 NATO narių ir kiekvieno naujo kandidato. Taipgi tęsis jau įdiegtos karinės konsultacijos. Tad po Madrido pirmenybė likusiesiems kandidatams bus rodoma per sustiprintą Partnerystės Taikoje programą, per Atlanto Partnerystės tarybą ir per minėtą intensyvaus dialogo procesą. Tačiau nėra jokio tvarkaraščio tolimesnio NATO išplėtimo eiga

Algis Rimas



Lietuvos peizažas.

Nuotr. Baniutės Kronienės

Danutė Bindokienė

## Tai nesuderinama!

Retai kada visi Amerikos gyventojai turi vienągią nuomonę politiniais, moraliniais ar etiniais klausimais, tad ne nuostabu, kad negimusiu kūdikiu atžvilgiu nuomones taip pat aštriai pasidalinuosios tarp jų, kurie nemato jokio nusikalstamo nutraukti neštumą dirbtiniu būdu, vadinami tai moters pasirinkimo teise, ir tų, kurie abortą vadina tikruoju vardu — žmogžudyste.

Kiekvienas Amerikos politikas, norėdamas prikišti bent mažąjį pirštą prie valstybės vairo, anksčiau ar vėliau susiduria su klausimu: kokia jo nuomonė apie abortus? Nuó atsakymo dažnai priklauso, ar bus išrinktas, ar ne. Dėl to rinkiminėse kampanijose apie negimusiu kūdikiu žudymą paprastai vaikščiujama galais pirštų.

Amerikietiškojo gyvenimo paradoksa šia tema ypač išryškėjo gegužės mėnesį: ant rąjį šio mėnesio sekmadienį iškilmingai ir su labai intensyvia išankstine reklama buvo švenčiama Motinos diena, pabrėžianti motinystės svarbą ir kilnumą. Praėjus šiek tiek daugiau kaip savaitę, Senate vyko balsavimai, norint užblokuoti valstybės prezidento teisę vetuoti įstatymą, kuriuo leidžiama nužudyti negimusiu kūdikiu pačiu žiauriausiu būdu, vadinamu „dalinio gimimo abortu“ (partial birth abortion).

Šiame krašte kasmet nužudoma apie 1.4 mln. negimusiu kūdikiu. Daugumas neštumų nutraukiami per pirmąsias 20 savaičių ir tuo metu kūdikiai dar nėra pakankamai išsivystę, negalėtų savarankiškai gyventi, atskirti nuo motinos. Po 25, kai kuriais atvejais net 23, savaičių kūdikiai jau gali išlikti, nors jiems pradžioje reikalinga mediciniška priežiūra. Kadangi „dalinio gimimo abortai“ paprastai atliekami vėlai, nėra jokios abejonės, kad, jeigu kūdikiui būtų leista gyventi, jis išliktų ir užaugtų. Niekas jo jau negalėtų pavaldinti „vaisiumi“ ar „gemalu“, o tikru žmogumi, kuris žiauriai — ir tyčiomis — nužudomas ant operacijos stalo.

Gegužės 20 d. balsavimo Senate rezultatai apylyt Amerikos gyventojus, kurie tikėjosi, kad ši šlykšti procedūra bus sustabdyta ir prezidentas neturės teisės reikšti veto dėl to įstatymo priėmimo. Trūko tik trijų balsų iki dviejų trečdalių daugumos: 13 demokratų ir 51 respublikonas balsavo už, 32 demokratai ir 4 respublikonai — prieš.

Prezidentas motyvuoja, kad toks įstatymas būtinas apsaugoti ne tik motinos gyvybę, bet ir sveikatą. Tačiau įdomu paminėti, jog daugiau kaip 500 šio krašto gydytojų yra pasisakę priešingai: nera atvejų, kada abortas būtų neišgydomas šioms tikslams. Pakanka tik atskirti kūdikį nuo motinos, t.y., leisti jam gimti ne nužudant. Šie gydytojai sukūrė organizaciją, pavadintą „Physicians Ad Hoc Coalition for Truth“ (PHACT).

Abortus leidžiančio įstatymo propaguotojai Vašingtone kaltina Katalikų Bažnyčią, kad ji „kišasi į valstybės valdymo reikalus“, stipriai pasisakydama ir tikinčiuosius ragindama protestuoti prieš negimusiu kūdikiu žudymą. Katalikų ir kitų religinių bendruomenių „kalte“, kad Amerikoje vis dėlto stiprėja nusistatymas prieš visus abortus apskritai. Mat, jeigu Bažnyčia moko, kad žmogus tampa žmogumi nuo pat savo pradžios motinos išsčiose, tikintieji tą nuomonę priima ir kiekvieną neštumo nutraukimą dirbtiniu būdu vadina žmogžudyste.

Tačiau rūpestį daugeliui kelia ne vien negimusios gyvybės žudymas, bet kuriems tikslams tie nužudytieji kūdikiai gali ilgai būti panaudojami. Jau dabar pasitaikė, kad kai kuriuos jų audinius vartojo persodinimui, gydant įvairias negalias. Neseniai Associated Press paskelbė, kad Georgetown universitete atlikti tyrimai su negimusiu kūdikiu kaulų smegenims davė labai gerų rezultatų. Yra galiomybių, kad jie bus vartojami, gydant AIDS, leukemiją ir kai kurias kitas ligas. Tuo tarpu audiniai tyrimams buvo imami iš natūraliai abortuotų kūdikių, bet, jeigu iš tikrųjų tyrimai bus veiksmingi, gali atsirasti „rinka“ negimusiu kūdikių kūno dalims, o kai kuriuos moters gali tyčiomis pradėti, o paskui žudyti savo kūdikius, kad tuo būdu užsidirbtų pinigų. Juk ir šiuo metu pasaulyje kai kur „prekiaujama“ gyvū žmonių organais, reikalingais persodinimui. Pelnogaudžiai retai žiūri etikai į akis ir tiki, kad tikslas pateisina visas priemones.

Jeigu JAV įstatymų leidėjai bei priėmėjai tiek daug dėmesio kreipia į gyventojų nuomonę, ji turėtų dar stipriai būti reikiama, kai įstatymai, užuot apsaugoję žmogaus — nepaisant jo amžiaus — gyvybę, rengiasi ją atimti.

## SEVERIUKAS

55 JURGIS JANKUS

O piemu dar pridėjo:  
— Su knygom prisidirbo bėdos, tai turi važiuoti.  
Apie knygas žinojau, bet kad dėl jų būtų kokia bėda... Žinojau, būtų bėda, jeigu nutvertų, bet ne sykio nenutvertė, tai kam jam lekti?  
— Meluoji! — pašokau.  
— Kam man meluoti? Šiandien rytą girdėjau kaip šeiminkai šnekoje. Sakė, kad ir šiandien išvažiuotų, jeigu tik pasisektų pinigų kaip nors sukrapštyti.  
Pinigų? Nežinojau, kiek tų pinigų ligi Amerikos reiktų, bet man atrodo, kad tėvui pinigų niekada netrūko. Visą dieną nežinojau ką daryti. Norėjau tuoj bėgti ir viską sudžioti, bet negalėjau palikti karvių. Juo arčiau ėjo vakaras, tuo labiau rodėsi, kad grįžusi tėvo neberasia, kad jis jau bus Amerikoje. O jeigu per vandenį plaukiant laivas nuskęs, tai tėvo nebematysiu nei gyvo, nei mirusio.  
— Parsivarsiu karves tekina nubėgą ir vidų. Tėvo nebuvo. Mama sukosi apie krosnį, tėvukas ant suolo prie stalo kampe kimšosi pypkė.  
— Ar jau išvažiuo? — pribėgusi paklausiau.  
Tėvukas nustojo kimšęs pypkė ir suraukęs kaktą valandėlę žiūrėjo tiesiai į mane.  
— Išvažiuo? — pakartojo. Kas? Kur išvažiuo? — iš lėto paklausė.

Jis visada kalbėdavo iš lėto, neskubėdamas. Močiutė kartais iš tokio retakalbiškumo net pasijuokdavo. Sakydavo: „Kam tu tuos žodžius su kabliuku iš kazin kur po vieną trauki?“, bet tėvukas visada žinodavo ką atsakyti. „O, kad nereiktų paskum mėginti atgal kišti ir gailėtis, kad nebegali“.  
— Tete! — jau beveik sušukau. Į Ameriką!  
Sukluso ir mama. Ji irgi atėjo prie stalo rankas į priekis tės šluostydama.  
— Kas tau dabar galvutę aip susuko, — atėjusi nustebo. — Tėvas klojime blaškus vėto, o jai į Ameriką. Gali nebėgti pažūrėti.  
Nubėgau. Tėvas šlavinėjo asloje pasklidusius rūgius. Keli maišai primalkus jau stovėjo užrišti. Nežinau, ar kada būvau laimingesnė buvusi, kaip tada, kai ji pamačiau klojime. Kitą dieną už tokį melą Jono piemeniui grasinau botažu pakinkius pašventinti, bet jis spyrsi girdejęs taip šeiminkus šnekanč, o Kazio Juozas, išgirdęs mudu ginčijantis, net pašoko:  
— Jau nesakyk, kad nežinai. Visas sodžius žino, o tu ne. Kam meluoti? Visi žino, kad važiuoja pinigų užsidirbti.  
Man vėl buvo neramu, bet šį sykį neklausiau nei mamos, nei tėvuko, nei paties tėvo, bet Severiuku. Tai jis ir pasakė, kad teisybė. Ir kad reikia pinigų užsidirbti, nes su tom knygom skolų prisidarė, o apsidairęs patylikais dar pridėjo:  
— O gal ir nuo zandarų. Sako, kad ji žandarams kazin kas labai skundžia. Būtų, — sakė, — gal ir seniai suėmė, bet jis vis atsiperka.

Po to su Severiuku pasišnekejimo, kitą dieną pašnekinau patį tėvą. Parginusi rytgonio, pamačiau jį sode renkantį kriaušes, nubėgau padėti rinkti ir pasidrašinusi paklausiau, ar jis ilgai ketina būti Amerikoje.  
Tėvas nusišypsojo. Taip ir šiandien tebe matau. Ir labai aiškiai, lyg dabar kartu būtumėm ir į vienas kitą žiūrėtumėm. Yra tokių atsitikimų, kurių nė laikas nesugrauzia. Šypsosi galva truputį palenkęs, rankoje varto didelę kriaušę. Tos dulnės visos buvo didelės, bet ta kone dvigubai didesnė negu kitos.  
— Še, paragauk, — pasako pro šypseną, — turėtų būti labai skani. O apie ketinimą tegaliu pasakyti, kad dar nevažiuoju ir nežinau kada. Ir dar kazin ar kada važiuosiu.  
Nebeatsimenu net kaip šalia kriaušių pilnos krepšės susėdome. Ir tada jis pirmą sykį kalbėjo su manim kaip su didele. Sakė, kad turi ką daryti. Ką užaugini, sakė, labai pigu, o pinigų, norint kiek šviesiau gyventi, visur reikia. Tada jis pasakė, žiūrįs ir mane ir nežinąs ką galvoti. Mato kaip man knygos mąga. Man jau seniai reikėjo būti mokykloje, ne paskui karvių uodegas sekioti. Jis negerai padarė, kad anksčiau neišvažiuo. Dabar jau būtų su pinigais grįžęs, ūkį kitaip sutvarkęs ir mane į mokslus leidęs. Bet dar laiko yra. Kiti važiuoja į Rusijos miestus. Jie arčiau. Nereikia nė per vandenį plaukti, bet kas iš jų. Kiek pažįstamų ten nuvažiuo, nė vienas nieko neuždirbo ir gyvena ne geriau negu čia būdami būtų gyvenę. Kai kurie gal dar prasčiau. Antai Pagyriukas

(Bus daugiau)



## Lietuvos kaimo naujienos

### KADA LIETUVOS KAIMAS TAPS EUROPIETIŠKU?

Dabartinė vyriausybė stengiasi, kad Lietuva kaip galima greičiau taptų Europos Sąjungos nare. Norai geri, bet nerimą kelia atsilikęs, kolchozų nualintas kaimas.

Tiesa, Lietuvoje jau prisikačiuojama beveik 200 tūkst. hektarų žemės. Deja, dauguma jų smulkūs, vidutinis privatus ūkis dydis nesiekia nė 9 hektarų.

Užsienio reikalų ministerijos ekonominio bendradarbiavimo skyriaus viršininko D. Pranskevičiaus nuomone, būtina greičiau modernizuoti ir mechanizuoti mūsų žemės ūkį, kad jis labiau atitiktų Vakarų Europos šalių (padėti) lygį, o mūsų ūkininkai su geresnės kokybės produkcija galėtų konkuruoti didesne užsienio rinkoje.

To pasiekti dabartiniam ūkininkams sunku, nes jų kišenės apytuštes, trūksta kreditų, o užsienietiškas traktorius kainuoja 150.000 litų. Bet ir nusipirkus tokį traktorių smulkiam ūkyje bus mažai naudos. Agrarinės ekonomikos instituto specialistai yra apskaičiavę, kad efektyviai panaudoti traktorius, kombainus, kitą žemės ūkio techniką įmanoma ne mažesniame kaip 300 hektarų ūkyje.

Ūkiai galbūt greičiau stambėtų, jei turtingesni, apskuresni ūkininkai galeto nusipirkti žemės iš kaimynų, kitų savininkų, ypač iš tų, kurie reformos metu atgavo savo žemę, bet gyvena miestuose, nenori ar negali ją dirbti. Bet dabar žemė mažai kas perka ir parduoda, nes neveikia žemės rinka, nenusistovėjusios kainos, tuo labiau, kad nuo sausio mėnesio Seimas sustabdė įstatymą dėl nuosavybės teisiu atstatymo į žemę, pastatus ir kitą nekilnojamąjį turtą. Seimo kaimo reikalų komiteto pirmininkas V. Lapė sako, kad jau pradėtas svarstyti žemės ir kito turto gražinimo naujo įstatymo projektas seimui. Jį priėmus, susidarys prielaidos pagyventi žemės rinką, įkurti ipotekos (žemės pirkimo-pardavimo) įstaigas, įteisinti žemės vertybinius lakštus. Padėti atgavinti žemės rinką, mūsų žemėtvarką priartinti prie Europos Sąjungos šalių lygio, į Lietuvą iš Prancūzijos atvykę patyrę ekspertai.

Seimui priėmus palankų įstatymą, savo arba paveldėtas žemes be abejo galės atsiimti ir, ipotekos įstaigoms padedant, jas parduoti arba pirkti ir užsienio gyventojams ir Lietuvos pilietybę turintys tautiečiai.

### PINGA PIENAS

Žemės ir miškų ūkio ministerija nustatė naujas žemės ūkio produkcijos supirkimo kainas. Numatoma, kad nuo gegužės iki lapkričio pradžios antros rūšies pieno supirkimo minimali kaina sieks 55 centus už kilogramą — dviem centais mažiau, negu buvo iki tol.

Ukmergės rajono Taujėnų ūkininke A. Miliuviene sako, kad pieninei jau parduodamas pienas — vienintelės mėnesinės jos šeimos pajamos, svarbiausias pragyvenimo šaltinis. Tą patį tvirtina kitieji ūkininkai, sklypininkai. Jei bent vienu ar dviem centais sumažėja pieno pardavimo

kaina — iš karto tai atsilies kaimo gyventojų šeimų biudžetui.

Žemės ir miškų ūkio ministerijos pareigūnai sako, kad jei pieninės mokės mažiau, negu nustatytos minimalios antrarušio pieno kainos, valstybės biudžeto lėšomis jos bus subsidijuojamos (padengiamos) iki 10 procentų minimalios kainos. Tai kiek padės apsaugoti kaimo gyventojus nuo jų pajamų sumažėjimo.

Dabartinės valdžios pareigūnai ragina ūkininkus paruošti ir parduoti aukščiausios ir pirmos rūšies pieną, už kurį pieninės moka gerokai brangiau. Bet ūkininkai neturi už ką nusipirkti šaldytuvų, kitų įrengimų geros kokybės pienui paruošti. Raginama ir padedama kooperuoti kaimo gyventojų lėšas, įrengti tinkamai sutvarkytus ir kooperacijos pagrindais veikiančius pieno paruošimo punktus. Tuo tikslu įkurta pieno gamintojų asociacija (draugija). Jos pirmininke, Kauno rajono ūkininke Ona Baltrušaitienė, laikanti daugiau kaip 100 karvių, Kauno pieninei jau parduoda aukščiausios rūšies pieną, už kurio kilogramą gauna po 62 centus. Sumani ūkininke buvo išvykusi į Švediją pirkti geresnių pieno paruošimo įrengimų.

### KAIMO VERSLAI

Iširus kolūkiams, bankrutuojant žemės ūkio bendrovėms, kaimė atsirado daugiau bedarbių. Stambėjant ūkiams, nykstant mažiesiems, nuo žemės atspalaiduos dar daugiau kaimo žmonių. Užsienio reikalų ministerijos ekonominio bendradarbiavimo skyriaus pareigūnų duomenimis, dar vėliau, Vidurio ir Rytų Europos šalims, tarp jų ir Lietuvai integruojantis į Europos sąjungą, šios Europos dalies kaimo vietovėse atsiras 6 milijonai laisvos darbo jėgos (žmonių).

Kad to neatsitiktų, žemės ir miškų ūkio ministerijos pareigūnų nuomone, jau dabar kaimė dera kurti ir plėtoti smulkus ir vidutinio verslo įmones. Jau dabar Lietuvos kaimuose priskaičiuojama arti 300 medienos, tiek pat mėsos perdirbimo cechų. Biržų rajono Astravo gyvenvietėje įsikūrusi akcinė bendrovė „Siulas“ audžia lininius audinius, siuva lino rūbus. K. Išišorių rajono Astravo bendrovė „Žiezmarų geles“ verčiasi gėlininkyste, darbu aprūpina 80 kaimo gyventojų. Aukštaitijos, kitų vaizdingų regionų kaimo gyventojai ima tvarkyti savo sodybas, kad galėtų apgyvendinti užsienio turistus, verstis kaimo turizmu.

Bet verslai kaimė dar lėtai plinta, nes jų gaminiai neturi paklausos rinkoje, kaimo žmonės dar nemoka reklamuoti savo verslą ir gaminius. Gėlininkai skundžiasi, kad rinkoje juos nukonkuruoja Olandijos gėlininkai. Išradinęsi, apskuresni kaimo verslininkai jau pradeda įveikti šią kliūtį: įmonės „Žiezmarų geles“ vadovas Pranas Puidokas, beje, praktikuojęs pas JAV lietuvių gėlininkus, sako, kad, padidinę gėlių pasirinkimą. Sutvarkę šiltnamius, jie jau emė sėkmingai konkuruoti su Olandijos gėlininkais, savo prekybos vietas turi daugelyje Lietuvos miestų ir rajonų, o praėjusius metus baigė su neblogu pelnu.

**Algimantas Antanas Naujokaitis**



Lietuvių Miškininkų sąjungos išėivijoje valdyba. Sedi iš kairės: Jonas Kriščiūnas, Jonas Žebrauskas, Antanas Beleska; stovi: Juozas Skeivys ir Juozas Nalis. Valdybai dar priklauso Jonas Kučinskas.

Nuotr. Zigmo Degučio

## STATĖME PAMINKLUS

Atvykome į šį kraštą pokarinėje imigrantų bangoje. Daugumas buvome pačiame savo amžiaus vidurvasaryje, kada dar norėjosi „ir seti ir pjauti“. Išvargę penkerius metus Vokietijoje pabėgėlių stovyklose, čia radome taip pat nelengvą gyvenimą: nauja svetima kalba, žmonės atrodė geri, bet užsidarę savo šeimų, tautybės ir rasės rateliuose. Viešame gyvenime visus jungia Amerikos „tautybė“, kurią sudaro pilietybė ir gyvenimas konstitucijos bei įstatymo ribose. Ji ilgainiui, „suvirina“ visas atvykėlių tautybes ir rases į vieną „Amerikos tautą“. Mums visas tas procesas buvo naujas ir baisus, nes norėjome išlikti lietuviais, dar kovoti už tėvynės laisvę ir sugrįžti, jei ji būtų atgauta. Tačiau tuo tarpu reikėjo įsikurti ir gyventi. Mūsų lietuviškos specialybės, išsimokslinimas ir patirtys čia buvo mažai arba ir visai nepritaikomos.

Norint gyventi ir aprūpinti šeimas, teko imtis bet kokio darbo. Ir taip, profesoriai, daktarai, inžinieriai ir karininkai tapome fabrikų sargai, šlavėjai, geriausiai atveju braižytojai ar slaugės. Kalbos mokėmės dirbdami. O kad nežūtume pavieniai toje svetimybėje jūroje, jungėmės į sąjungas, draugijas, politines bei religines organizacijas. Taip atsirado tarpe kitų ir Lietuvių Miškininkų sąjunga išėivijoje. Rinkomės, diskutavome, pradėjome leisti savo profesinį žurnalą „Girių aidą“. Gaivinojame savo turetąs profesines žinias, bet greit suprato, kad ir tas „medis“ neturi dirvos savo šaknims ir turės sunykti. Veržlesni miškininkai, kaip Jonas Kuprionis, Antanas Vasaitis ir jauniausieji: Jonas Genys, Zenonas Prūsas, Zigmantas Dautartas, nuėjo vel į universitetus ir prasimūšė į miškininkų ar žemės ūkio profesijas. Likusieji apie 200 lietuvių miškininkų pamazų tirpo. Antanas Rukuiža, Juozas Rukutis, Vincas Žemaitis, Kazys Šešnulevičius, Mykolas Gureckas ir dar vienas kintat, raše „Girių aide“ ir tokiu būdu paliko savo paminklus. Jonas Kedys Australijoje leidžia politinį žurnalą ir knygas. Vacys Saliklis — nejudomo turto pardavėjas, Jonas Miglinas — elektronikas. Kiti tapo kitų sričių specialistais, miškininkystę užmiršo. Dar keli, šalia pragyvenimo rūpesčių, dirbome sąjungos valdyboje ir lėtinome jos nykimą net iki Lietuvos laisvės atgavimo. Tada perdavėm sąjungos išdo dalį ir sutauptus „Girių aidą“ kompletus Lietuvos Miškininkų sąjungai.

Lietuvos miškininkai pri-

ėmė tai su dėkingumu ir pakvietė padėti jiems kovoti su vyriausybe, kad nepanaikintų Miškų ūkio ministerijos ir neišbarstytų miškų privatiems savininkams bei kitiems žinyboms. Visi suprato, kad tai reikėtų miškų išnaikinimą. Įsijungė į darbą ir pakartotinai rašėm raštus prezidentui ir ministrui pirmininkui. Kopijas mūsų raštų Miškų ūkio ministerija išdalino Seimo nariams, svarstant Miškų statutą, kuriame liko aiškiai įrašyta, kad Lietuvos miškai yra svarbus gamtinis turtas, valdomas Miškų ūkio ministerijos, kurios priežiūroje yra ir visi privatus miškai, rezervai ir ežerai. Apie šitokią Seimo sprendimą prezidento kanceliarijos viršininkas Meškauskas atsiuntė man raštą, kuriame, sakoma, kad prezidentas Brazauskas supranta mūsų meilę ir rūpėtą tėvynės miškais ir dekoja už pastangas juos išsaugoti. Buvome laimingi, bet, deja, po poros metų Miškų ūkio ministerija buvo panaikinta, paliekant kaip Miškų departamentą prie Žemės ūkio ministerijos, o visi rezervatai, parkai ir ežerai pavedami naujai sukurta Gamtos apsaugos ministerijai. Miškai vel nešlaičiai. Bet tai gal ne mūsų reikalas. Valstybė žino, ką daro, o įvertinti istoriją. Mums lieka tik prisiminti ir pagerbti išėivijoje mirusius miškininkus, kurie jau nesulaukė laisvos Lietuvos. O turėjome tam ypatingą progą, vasario 15 diena — mūsų buvusio ilgamečio sąjungos valdybos pirmininko miš. inžinieriaus Vinco Žemaitio mirimo septintos metinės ir šimtas metų

Jonas Žebrauskas



Gintinko Ivanausko sodyba prie Kauno. Nuotr. Baniutės Kronienės

## CLASSIFIED GUIDE

DRAUGAS DRAUGAS DRAUGAS DRAUGAS DRAUGAS DRAUGAS DRAUGAS DRAUGAS

**REAL ESTATE**

**REALMART II, Inc.**  
6602 S. Pulaski Rd.  
Chicago, IL 60629

**BALYS BUDRAITIS**  
Broker Associate  
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite

**BUDRAIČIUI**

Bus. 773-585-6100 Page 773-308-0307  
Fax. 773-585-3997

**REAL ESTATE**

**GREIT PARDUODA**

**RE/MAX REALTORS**  
(773) 586-5959  
(708) 425-7161

**RIMAS L. STANKUS**

- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

**MISCELLANEOUS**

**ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI**  
Turū Chicago miesto leidimui. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.  
773-779-3313  
**KLAUDIUS PUMPUTIS**

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**  
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.  
**FRANK ZAPOLIS**  
3208 1/2 West 95th Street  
Tel. (708) 424-8654  
(773) 581-8654

**MISCELLANEOUS**

**KMIECIK REALTORS**  
7922 S. Pulaski Rd.  
4365 S. Archer Ave.

**DANUTĖ MAYER**  
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

**TAISOME**  
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.  
**H. Deckys**  
Tel. 773-585-6624

**Aš jau žinau, kad geriausia reklamuotis „Drauge“, nes tada apie tave sužinos visi užsienio lietuviai.**

**ANTANAS PAULAVIČIUS**  
Partizanų dainininkų vokalinio vieneto „Girių aidas“ meno vadovas  
**DIEVAS VAIKŠTO**  
Mūsų laikų legenda

Dviejų dalių romane legendoje papasakota skaudi ir tragiška Vidmanto Vingrio gyvenimo istorija, kurios dar nežino visa mūsų lietuvių literatūra: partizanų vado sūnus, auklėjamasis komunistiška, nesuvokią tikrosios kovos prieš okupaciją prasmės ir tampa KGB agentu. Spalvingai ir įtaigiai tapomi ir kiti herojai: tėvo sesuo Izabelė, Vėjo dukra, mylima mergina Nijolė, Rožė paslaptingoji, kagebistas Vladas Meškoniš-Juodoji dvasia. Romanas neleidžia pamiršti netolimos mūsų istorijos, žadins mus iš užmaršties.

Kaunas: Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos leidykla „XXI amžius“, 1996 m. (211 psl.)  
Kaina - \$10.00  
Kaina su persiuntimu JAV - \$12  
Illinois valstijos gyv. prideda \$0.88 „Sales Tax“

**SNIEČKUS 33 METAI VALDŽIOJE**  
Vytautas Tinnis

Sniečkus LTSR administracijos vadovu išbuvo net 33 metus. Per tą laiką Sovietų Sąjungoje įvyko įvairių politinių permainų, keitėsi jos vadovai, tačiau Sniečkus taip ir liko neišjudintas. Tuo daug kas stebėjosi ir Lietuvoje ir už jos ribų. Tad kokios šio politinio ilgaamžiškumo priežastys? Atsakytį į tai vienareikšmiškai: sunku. Įrodyti, kad geresnio nėra — vienas svarbiausių bet kurio politiko uždavinių. Sniečkus su tuo puikiai susidorėjo. Kaip jis tai padarė — ir norima parodyti šioje knygoje.

Vilnius, 1995  
Kaina - \$7.00 Su persiuntimu JAV - \$9.00  
Illinois valstijos gyv. prideda \$0.79 „Sales Tax“

**LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUTEMOS 1938-1940**  
Kazys Skirpa  
Atsiminimai ir dokumentai

Leidejo žodyje Tomas Remeikis, Ph.D. rašo: „Autorius prisiminimus raše remdamasis išsaugotais dokumentais, kuriuos išsivežė ir paslėpė po išvijimo iš Lietuvos atstovybės Berlyne“. Šio didžiulio veikalo išleidimą parėmė Akademines skautijos leidykla Čikagoje. Leidykla „Lietuvos kronika“ - AB „Vilspa“ Čikaga-Vilnius 1996 m., didelio formato, 486 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV - \$25.00  
Illinois valstijos gyv. prideda \$1.75 „Sales Tax“





JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba  
informacijos skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090  
Tel.: (700) 471-1711

## EKONOMIKA. ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

### IŠ GRIUVĘSIŲ IŠKILO VIEŠBUTIS

Vilniaus senamiestyje, Rudnikų ir Pylimo gatvių kampe, atidarytas viešbutis „Rūdninkų vartai“. Akcinė bendrovė „Ekinsta“ atgaivino dar sovietiniais laikais apmirusį pastatą, kuriame anksčiau veikė kavinė ir gyveno daug šeimų. — rašo „Sostinė“.

Viešbučio foje liks prieš dvejus metus darytos pastato nuotraukos. Jose — tik griuvėsiai ir šiukšlės. Dabar dviejų aukštų su mansarda ir rūsiu name vėl veiks kavinė ir 12 numerių viešbutis.

Ant buvusios miesto gynybinės sienos pasiremę pastatė konkursą laimėjusi bendrovė „Ekinsta“ iš savivaldybės išsinuomavo 1994 m. pabaigoje. Bendrovės vadovas Vytautas Kiaušas pripažino, kad sprendimas nuomoti pastatą yra rizikingas. Žinoma, rizikinga investuoti, kai sutartyje yra paragrafas, kad pastatas gali būti bet kada paimtas valstybės reikmėms.

Nuomininkės statusas neleido bendrovei ir gauti banko paskolos pastatui kapitališkai remontuoti. O iš viso iš griuvėsių prireikė 4 mln. litų.

Jau pirmosiomis dienomis viešbutyje buvo apgyvendinti 4 kambariai. Vienvietis numeris parai kainuoja 240 litų, dvivietis — 300-400, o prabangus — iki 600 litų. Viešbučio klases „zvaigždutėmis“ savininkai dar neįvertino, bet mano, kad jis turėtų atitikti 4 zvaigždžių reikalavimus.

### „STIKLIAI“ PASITINKA JUBILIEJŲ

Lygiai prieš dešimtmetį legalizavus privačią veiklą, „Stiklių“ kooperatyvas buvo įregistruotas vienas pirmųjų Vilniuje. Dabar „Stikliai“ — visa sistema puikių restoranų, kavinių, barų, viešbučių.

Dešimties metų jubiliejų „Stikliai“ pasitinka, baigę įrengti Vilniaus senamiestyje įkurto tokiu pat pavadinimu viešbučio paskutinius 9 kambarius. Apie viešbutį rašo „Verslo žinios“.

Aleksandras Cupijus, vienas „Stiklių“ savininkų, sakė, kad į paskutinio komplekso įrengimą investuota apie pusę milijono dolerių. Restauruotame 17 a. pastate dabar yra 29 gyvenamieji kambariai ir butai. Vienvietis kambarys kainuoja nuo 120 iki 200 dolerių. Butų „Stikliuose“ kaina — 300 dolerių. Pasak A. Cupijaus, „bet kurioje Europos sostinėje toks aukščiausias klases butas kainuotų 1,200 dolerių, bet Lietuvoje dar nėra galinčių tiek mokėti“.

Kartu su naujaisiais kambariais viešbučio skliautuotame 16 amžiaus rūsyje atidarytas modernus baseinas su sauna ir masažu, treniruoklių salytė. Kaip ir viso viešbučio išplanavimą, taip ir baseino interjerą sukūrė prancūzų planuotoja Anna Toaulous.

Papildomai neigaliųjų svečių patogumui „Stikliuose“ įrengti kambariai su praplaitomis durimis, vonios bei tualetų kambariai su specialiais rėmais, leidžiančiais patogiai gyventi prie invalido vežimėlio priklausytiems žmonėms.

„Baigę visus viešbučio įrengimo darbus, imsimės maitinimo įstaigų“, — sakė A. Cupi-

jus. Rudenį „Stikliai“ žada atidaryti dar dvi naujas kavines-cukraines bendru pavadinimu „Kakariekū“, kuriose galima būtų ne tik išgerti kavos ar arbatos, bet ir nusipirkti namams įvairių prancūziškų gardėsių.

### „GRAŽTAI“ BUVO ATSIŲVĖRE NUO RINKOS EKONOMIKOS

Po 11 metų pertraukos į Vilniaus „Gražtų“ bendrovę vadovauti grįžo buvęs jos vyriausiasis technologas, 47 metų inžinierius mechanikas Steponas Bytautas. Tuos metus jis vadovavo Šiaulių dviračių įmonei „Baltic Vairas“.

Naujasis vadovas į „Gražtų“ grįžo tuo metu, kai gamykla 1997 metams nebuvo net sudariusi prekybos sutarčių, tačiau per pirmuosius S. Bytauto vadovavimo mėnesius prekybos apyvarta padidėjo 40 proc., rašo „Lietuvos rytas“.

Vilniaus „Gražtai“ anksčiau buvo klestinti įmonė. Nuo 1994 m. jos gamyba sumažėjo beveik 4 kartus. Naujasis vadovas įmonės nuomarij sieja su nesugebėjimu prisitaikyti prie rinkos. Jis sako, gerai pažinojęs buvusius įmonės vadovus ir negalįs pasakyti, kad jie buvo blogi. Bet viskam — savas laikas, ir tiems žmonėms reikėjo pasitraukti iš gamyklos prieš 3-4 metus. Be to, buvusi Pramonės ir prekybos ministerija, atstovaudama valstybės kapitalui, privalejo tą procesą valdyti, o ne likti stebėtoja. „Per pirmus atkurtos nepriklausomos Lietuvos metus „Gražtai“ gyveno lyg užkonservuoti už aklino betono sienos, bijant atidaryti langus ir išvysti, kad šalis jau nebeįėjo labai toli į priekį. Į gamyklą taip ir nebuvo įleisti gautus rinkos ekonomikos vėjai“.

Šių metų kovo mėn. gamykla jau turėjo būti sustabdyta. Buvusių vadovų tikslas buvo vienas — išmokėti kuklius atlyginimus ir užsisakyti šiek tiek medžiagų. Tačiau ši įmonė gyvybiškai svarbi valstybės ūkiui.

„Gražtai“ netrukus turi būti privatizuoti. Bus parduota 60 proc. akcijų paketas. Įmonė bandyta privatizuoti ir anksčiau, tačiau nesėkmingai. S. Bytautas mano, kad buvo nustatyta per mažai pinigų, nereali 3,8 mln. litų nominali akcijų paketo kaina. Pasak jo, tai, kad kur kas anksčiau įmonė nebuvo privatizuota, matyt, kažkam buvo naudinga. Ta komanda, kuri valdė „Gražtų“ žinojo, kad, privatizavus įmonę, jie iš karto turės atsiveikti su savo portfeliais.

Pasak naujojo vadovo, dabar formuojama nauja komanda. Įmonė privalo per metus pagaminti ir parduoti 12 mln. gražtų (pernai pagaminti tik 5 mln.). Vilniaus „Gražtams“, turėjusiems rinkas visame pasaulyje, dabar teks iš naujo jas atsikvoti. Tai nebus lengva, nes pasaulinėje gražtų rinkoje jaučiama perprodukcija, o kai kurios žlungančios Rusijos įmonės savo produkciją parduoda žemesnėmis už rinkos kainomis.

### STUMIA IŠ RINKOS MĖSOS ĮMONES

Lietuvos turgus iš rinkos sparciai stumia mėsos perdirbimo įmones. „Klaipėdos mais-



Vilniaus gatvė Kaune.

to“ pramonės direktorius Nerijus Kuzma „Lietuvos rytui“ sakė, kad „mes nepajėgiame konkuruoti su turgumi, nes turgaus prekeiviams sudarytos lengvatinės sąlygos. Susidaro įspūdis, kad Lietuvoje specialiai norima sužlugdyti didžiulius mėsos kombinatus“.

Pernai didžiausia Lietuvos mėsos perdirbimo bendrovė „Klaipėdos maistas“ vidaus rinkoje nepardavė nė kilogramo skerdienos. Pernai beveik 74 proc. galvijų ir 72 proc. kiaulių paskerdė 220 nedidelių mėsos perdirbimo dirbtuvių ir daug mažų skerdyklų bei pavienių ūkininkų.

Socialinių tyrimų bendrovė „Baltijos tyrimai“ kovo mėnesį atliko tyrimus, kiek Lietuvos žmonės perka skerdienos turguje. Gauti duomenys apstulbino didžiųjų mėsos kombinatų vadovus. Kovo mėnesį turguje žmonės pirkė 5,579.6 tonos skerdienos ir jai išleido 55 mln. litų. Pasak Klaipėdos kombinato direktoriaus, dirbamam vienodomis sąlygomis su kombinatais, turgaus prekeiviai per metus vien pridėtinės vertės mokesčių privalėtų sumokėti 118.8 mln. litų.

Vis daugiau parduodant turguje skerdienos, mėsos kombinatai pastebėjo dar vieną keistą tendenciją — išuštę mėsos kombinatų skerdyklos sergantiesiems gyvuliams. Anksčiau prie jų rikiuodavosi eilės. Už sergančius gyvulius kombinatai moka mažiau, tad ūkininkai patys skerdžia sergančius gyvulius, skerdieną veža į turgų ir paduoda kaip sveiko gyvulio mėsą.

### KODĖL SPAUSDINAMA NETIKSLI INFORMACIJA

Ekonominės informacijos apie Lietuvą užsienyje vis dar labai nedaug, o ta, kuri pasirodo Vakarų spaudoje ar agentūrų pranešimuose, dažnai būna netiksli. Lietuvos ekonomikos atsilikimas nuo kaimyninių valstybių jau tapo įprastiniu, — rašo „Lietuvos rytas“.

Rimto Didžiosios Britanijos žurnalo „The Banker“ balandžio mėnesio viduryje išspausdinta detali Baltijos valstybių bankininkystės apžvalga dar kartą patvirtina, jog Lietuva tebėra chroniško tikslies informacijos stygiaus valstybė. Lietuvos bankininkystės apžvalgoje gausu faktinių klaidų. Pvz., rašoma, kad 1995 m. pabaigoje žlugus Lietuvos akciniam inovaciniam ir „Litimpeks“ bankams, šie buvo uždaryti ir sujungti į valstybinį Jungtinį banką. Vals-tybės makro ekonominių rodiklių lentelėje nurodyta, jog infliacija pernai Lietuvoje buvo 26 proc., nors iš tiesų ji siekė tik 13.1 proc.

Garsaus Didžiosios Britanijos žurnalo „The Economist“ apžvalgoje teigiama, kad 1998 m. Lietuvoje dolerio ir lito kursas bus 1:6. Ir tokių pavyzdžių užsienio finansinėje ir ekonominėje spaudoje pakankamai. Lietuvos banko pareigūnai teigia, kad netiksli informacija į užsienio leidinius patenka ne iš Lietuvos banko.

Tuo tarpu finansų analitikė Margarita Starkevičiūtė tvirtina, kad „Lietuvoje nėra viena institucija nesirūpina naujų duomenų platinimu užsienyje. Musų oficialios struktūros delsia informuoti apie naujausius pasikeitimus valstybės ūkyje, todėl dėl netikslingos informacijos dažniausiai kalti mes patys“.

Finansų analitikė pridūrė, kad „Internet“ galima sužinoti apie Lietuvos naktinius klubus ir radijo stotis, tačiau apie Lietuvos ekonomiką beveik nėra jokios informacijos, o jei ir pasitaiko, ji yra sena.

Tuo tarpu už informacijos pateikimą atsakingos institucijos neigia savo kaltę. Statistikos departamento statistinės informacijos skyriaus viršininkė Birutė Libienė sakė, kad departamentas nuolat teikia informaciją Jungtinių Tautų organizacijai, Tarptautinio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai, „Eurostat“, tačiau finansų institucijos ir bankai dažnai turi savų šaltinių ar netgi patys skaičiuoja kitokiais metodais, tad atsiranda skirtingų duomenų. Ji pridūrė, kad pastaruoju metu labai padidėjo ekonominės informacijos poreikis, tačiau nepaisiminė, jog informacijos apie Lietuvos ūkį kada nors būtų prašę „The Economist“ ar „The Banker“ žurnalistai.

### MIESTELIO VIZIJOS

Dar prieš kelerius metus masinės mirazais tapti Vilniaus tarptautinio verslo centru, buvęs sovietų karinis Šiaurės miestelis šiandien virsta dykynu, supama automobilių kapynų, kitokių atliekų kalnu, — rašo „Verslo žinios“.

Tuo tarpu architektai baigę rengti jau trečiąjį Šiaurės miestelio tolesnio vystymo projektą, pagal kurį čia jau nebematysime nei dangoraižių, nei ištaigingų viešbučių. Pagal naująjį projektą numatyta dalį teritorijos skirti gyvenamiesiems namams, komercinės ir visuomeninės paskirties pastatams.

Šiuo metu beveik 60 ha teritorijoje, kur styro apie pusantro šimto apgriuvusių pastatų, savo veiklą plėtoja išimtinai nedidelės bendrovės, kurių ten esama apie porą šimtų. Nuomos sutartys sudaromos tik 3-5 metams, todėl verslininkai nepatenkinti, kad ne-

gali planuoti tolesnes savo veiklas.

Didžioji dalis — apie 70 Šiaurės miestelyje įsikusių firmų verčiasi prekyba automobilių detalėmis, mašinų remontu. Dar apie 100 firmų savininkų turi išsinuomoję nedidelius sandėlius. Veikia 3 laidojimo namai, 7 kavinės, statybinių medžiagų ir kitos parduotuvės.

Šiaurės miestelyje įsikusių firmų problemoms skirtingas visas „Respublikos“ priedas „Aikštė“. Čia rašoma apie laidojimo namus „Nutrukusi styga“. Vilniečių Tomosų šeima buvusiamie vaistų sandėlyje įrengė tris šarvojimo sales. Gedulo namų šeimininkai iš anksto už trijų mėnesių nuomą moka apie 6,000 litų mokesčių ir kiekvieną dieną prisimena, kad, pagal jų pasirašytą nuomos sutartį, Šiaurės miestelio valdžiai pareikalavus, turės tuoj pat išsikraustyti, o patalpas palikti suremontuotas. Į patalpų remontą Tomosų šeima jau investavo 70,000 litų. Pagal naująjį miestelio pertvarkymo projektą, laidojimo paslaugų įmonės čia nenumatytos. Tad teks rinktis naują verslą, o kiek tai gali kainuoti, šeima kol kas nenori net galvoti.

Kitas Šiaurės miestelyje įsikūręs verslininkas Juozapas Mazintas mano, kad naujasis projektas integruoti Šiaurės miestelį į gyvenamąjį Šiaurės miestelį parengtas neprofesionaliai. Pasak verslininko, Šiaurės miestelis neišvengiamai reikalingas toks, koks yra. „Nesitikiame, kad tokiomis gražiomis vitrinomis pasipuoš Gedimino prospektas. Jei bus suteikta galimybė verslininkams išsipirkti žemę, netrukus išvysime ir Šiaurės miestelyje daliai sutvarkytą teritoriją, atnaujintus pastatus. Čia dirbantys žmonės — iniciatyvūs“, tvirtina verslininkas.

Kiti verslininkai nusiteikę gan karingai ir pasirengę kovoti dėl savo investicijų, įdėti į išnuomotų pastatų remontą, sukurtų firmų ir jose dirbančių žmonių likimo.

Rima Jakutyte

• **Jauniausias profesorius** — Zigmantas Revkovskis (1807-1893). 23 metų amžiaus Z. Revkovskiu buvo suteiktas profesoriaus vardas ir jis buvo paskirtas Vilniaus universiteto Tiki- mybių teorijos katedros vedėju.

• **Didžiausias laiko skirtumas** yra tarp tolimiausių Lietuvos taškų rytuose bei vakaruose — 23 min. 20 sek. Suprantama, kad saulės aukštis tuo pačiu metu šiauriniame ir pietiniame taškuose skirtingas. Todėl didžiausias dienos ilgumo skirtumas tarp šių vietovių yra 35 min.

## PADĖKA

„Tarp mažų paramos ant žemės:  
Daug verkimo, šausmo ir kancios!  
Retai dangus rūšiai aptemęs,  
Prašvinta ant našlės galvos“.

Maironis

1997 m. balandžio mėn. 21 dieną, sulaukęs 82 metų, labai staigiai ir netikėtai mirė mylimas Vyras, Tevas, Senelis, Brolis

## A.†A.

### BRONIUS SNARSKIS

Nuosirdžiai dėkojame Daytona Beach, FL Lietuvių Bendruomenei, klubui „Saulutė“ ir visiems draugams, artimiesiems bei pažįstamiems šiuo skaudžiu momentu parodžiusiems draugišką užuojautą ir paramą.

Dėkojame dalyvavusiems atsisveikinimo ceremonijoje, užjautusiems žodžiu ar raštu. Taip pat dėkojame kolegai Kazimierui Baruiui už velionio jaunystės metų prisiminimą.

Taip pat esame dėkingi už aukas Mercy Lift ir Maž. Lietuvos fondai, gėles, Mišias ir velionio paminėjimą spaudoje.

Liūdintys: žmona Regina, sūnus Vaidotas, dukterė Lile su Raimundu ir anūkės Jenni ir Emily.

### 1997 m. balandžio mėn. atminimui už mirusius „LIETUVOS VAIKŲ VILČIAI“ aukoję:

a.a. dr. Vencoslavo Tumasonio atm.: Bronė ir Oskaras Kremeris, Elena ir Tadas Varanka, Mr. & Mrs. Bob Walsh, Zuzana Juškevičienė, Jolita ir Algirdas Birutis, Diana ir Juozas Noreika, Irena ir Kristupas Daugirdas, Jūratė ir Jonas Variakojis, Pūpa ir Arvindkumar Shah, Vida Tumasonienė, V. ir A. Valavičius, Birutė ir Gediminas Biskis, Ramona ir F.V. Kaunas, Nijolė ir Arnoldas Voketaitis, Birutė Vindašienė, Emilija ir Petras Brizgys, Alma ir Valdas Adamkus, Aldona Juozevičienė, Romas Povilaitis, A. ir V. Janevičius, R. A. Ginėtis, Sophie Jesunas, Loreta ir Vytenis Grybaskas, Salomeja Bartuškiene, Genovaitė ir Kazys Sukys, Irena ir Arūnas Draugelis, Genovaitė ir Vytautas Musonis, Kazys Ambrozaitis, Vanda ir Alfonsas Pargauskas, Ona ir Stasys Budejus, Elena ir Stasys Baras, Gloria ir Jonas Sadūnas - \$960;

a.a. Antano Šturkaus atm.: Vladas Šlikas, Marybeth ir William Ankoški, Bronė Selenienė, Mr. & Mrs. A. Pesys - \$50; a.a. Teresės Ribinskienės atm.: Liūda ir Algis Rugieniai, Valerija Patalaukienė, B. Kvietytis - \$45;

a.a. Vytauto Stropaus atm. (papildomai): Milda Tallat-Kelpša (Harris banko „matching gift“) - \$100. Iš viso - \$1,530; a.a. Igno Aužio atm. (papildomai): Marcia ir Bruno Lequesne, Regina ir Gintaras Puškoris, Rita ir Edmundas Kasputis, Benita Astašaitienė, Elena Baltrušaitienė, Aldona Paškienė, Galina ir Pranas Gobai, Genutė ir Algis Rudis, Kristina ir Vitas Zubrickas, Yolanda ir Algis Zaprackas - \$220. Iš viso - \$240;

a.a. Antaninos Jautokaitės atm.: V. ir A. Valavičius, Valerija Žadeikiene - \$40;

a.a. Gerdos Narkevičienės atm.: Elita Bender - \$300; a.a. Vytauto Kašubos nuopelnams Lietuvos menui (amžinti): Anicetas ir Janina Simučiai - \$50;

a.a. Aldonos Vadopalaitės-Morkienės atm.: Viktorija ir Antanas Valavičius - \$50;

a.a. Stepo Smalnsko atm.: Kęstutis ir Izolda Cernis, Justinas ir Regina Pikūnas, Kastytis Karvelis, Leonas Sabaliūnas, Stasė Smalnskienė ir kt. - \$215.

Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuosirdžiai dėkojame aukotojams. „Lietuvos Vaikų viltis“ padeda negalaujantiems, tačiau turintiems viltį ir galintiems pasveikti Lietuvos vaikučiams.

„Lietuvos Vaikų viltis“, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

## TRANSPAK

Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai arba privačiam asmeniui į Lietuvą, € 59 sv., minimumas \$25.00.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru - AIR CARGO, komercinės siuntos.

Pinigai pervedami doleriais -nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI: Daugelis patenkintų klientų pakartotinai kasmet siunčia TRANSPAK paruoštas aukštos kokybės maisto produktų siuntas.

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai. 55 svarai.

\$39.- šventinis - tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, mėsos konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.

\$45.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai, javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas, sausainiai, saldainiai, vitaminai.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629  
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055  
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27



## ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

**Tauragės klubo gegužinė** rengiama birželio 1 d., šį sekmadienį, 2 val. p.p., Vytauto Didžiojo šaulių namuose Čikagoje. Visi kviečiami!

**Nepamirškime** šurpriosios Lietuvos istorijos: 1940 m. birželio 14 d. tragedijos, ištikusios mūsų tautą! Traagiškojo birželio paminėjimas rengiamas sekmadienį, birželio 8 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Dalyvaus Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio pirmininkas, partizanas „Vaidila“ — Jonas Čeponis. Jis pasakys pagrindinę kalbą. Bus meninė dalis, atliekama solistės Prarimės Ragienės ir smuikinkės Lindos Veleckytės. Minėjimą organizuoja Lietuvos Partizanų globos fondas. Kadangi birželio mėnuo skelbiamas Partizanų mėnesiu, nepamirškite paremti kancijų suluošintus, dar gyvus išlikusius, mūsų tautos didvyrius partizanus. Čekius rašyti: LPG Fund, 2711 W 71st Str., Chicago, IL 60629.

**Jaunučiai ateitininkai**, kurie nori autobusu važiuoti į Dainavos jaunučių stovyklą liepos 8 d. iš Pasaulio lietuvių centro, Lemonte, turi kuo anksčiau, iki birželio 6 d., penktadienio, užsiregistruoti pas Dainę Quinn, tel. 349-7403. Jei nebus užtenkamas skaičius norinčiųjų važiuoti, autobusas bus atšaukiamas.

**Ateitininkų namų gegužinė** sekmadienį, birželio 1 d., prasidės pietumis 12 val. Visi kviečiami į Ateitininkų namus: būsite pavaišinti, palinksminiti, atgaivinti. Atvykite!

**Ar turite bėdų su „Draugo“ pristatymu?** Malonėkite atkreipti dėmesį į šią atkarpelę, užpildykite ir atsiųskite administratoriui. Tai geriausias argumentas, kai reikia kreiptis į pašto įstaigas ir reikalauti pagerinimų.



„Žiburelio“ Montessori mokykleles vedėja Vida Slapšienė su auklėtine Kristine Lapkute. Nuotr. Lydos Budrienės

My mailing label

To:  
Circulation manager  
DRAUGAS  
4545 W 63rd St.  
Chicago, IL 60629

Delivery of my daily newspaper, the DRAUGAS, has been very irregular. I have kept track of delivery dates as shown below. I hope this will help you find the reason for the poor delivery.

Date of issue	Date Received	Date of Issue	Date Received
May 28, 1997		June 4, 1997	
May 29, 1997		June 5, 1997	
May 30, 1997		June 6, 1997	
May 31, 1997		June 7, 1997	
June 3, 1997		June 10, 1997	

Sincerely yours,

## IŠKILMĖS ČIURLIONIO GALERIJOJE

Apie 80 Amerikos Lietuvių Tarybos sukviestų svečių gegužės 21 d. Čiurlionio galerijoje sveikino DLK Gedimino ordinu Lietuvos Respublikos pagerbtą Teodorą Blinstrubą. Ta pačia proga jie linkėjo geriausios kloties ordiną įteikiamam Lietuvos ambasadoriui dr. Alfonsui Eidintui, kuris gavo paskyrimą į Kanados sostinę.

Labai malonų įspūdį palikusias iškilmes ir jaukias vaišes suorganizavo ALTo pirmininkas prof. dr. Jonas Rackauskas, padedamas ALTo reikalų vedėjos Danutės Petruolytės bei jo bendradarbių Lituanistikos tyrimo ir studijų centre.

Teodoras Blinstrubas, žymus Lietuvos pedagogas, JAV tapo pirmuoju Lietuvių fondo pirmininku. Jis buvo ALT pirmininkas ir Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos pirmininkas, tebera pastarosios garbės pirmininkas.

Prof. dr. Jonas Rackauskas pristatė specialiai su T. Blinstrubui skirtu ordinu į Čikagą atskridusį amb. dr. Alfonsą Eidintą. Dr. Rackauskas, ilgametis LTSC pirmininkas, paminėjo, kad jį su ambasadoriumi riša sena draugystė ir bendradarbiavimas jau nuo to laiko, kada dr. Eidintas buvo išsilavinęs Lietuvos Istorikų tautinio komiteto pirmininkas. ALTo pirmininkas pasidžiaugė gražiu bendradarbiavimu su Lietuvos ambasada, kurios personalo aukštą profesionalumą lygis esąs aiškus, ne tik Lietuvos laisvės kovos dalyviams, bet ir šio krašto valdžios pareigūnams, su kuriais ALT ir Jungtinis baltiečių amerikiečių tautinis komitetas (JBANC) palaiko tamprus ryšius.

Savo žodyje ambasadorius dr. Eidintas pareiškė padėką Amerikos lietuviams, kurių pastangų dėka, „Lietuva yra neproporcingai gerai žinoma Vašingtone“. Įvairių kraštų diplomatai tebėsi, kad Lietuvos atstovams daug lengviau atsidad valdžios pareigūnų kabinetų durys, negu daugeliui kitų. Po to ambasadorius kalbėjo apie Teodoro Blinstrubo didelius nuopelnus, kuriuos įvertindama, Lietuvos Respublika jam ir paskyrė DLK Gedimino trečiojo laipsnio ordiną.

Po to įvyko pagerbtojo apdovanojimo medaliu, atliktas ambasadoriaus, prof. dr. Jonui Rackauskui asistuojant. Teodoro Blinstrubo kalba — padėka už suteiktą garbę — pasižymėjo dideliu kuklumu. Jis sakėsi peržvelgęs savo gyvenimo ir veiklos kelią ir pamatęs, kad Lietuvos labai jis galėjęs daugiau padaryti. Jis

**Cicero apylinkės** Tragiškųjų birželio įvykių paminėjimas rengiamas sekmadienį, birželio 8 d., 12 val., Šv. Antono parapijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas bus adv. Povilas Žumbakis. Po paskaitos istorikė Skirmantė Miglinienė rodyt dokumentinį filmą apie išvežtųjų lietuvių kancijas: „Karlagas — mirties žemė“. Į minėjimą, kurį bendrai rengia Cicero apylinkės Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių tarybos Cicero skyrius, visi apylinkių lietuviai nuoširdžiai kviečiami.

**15-tos Čikagos apylinkės atstovas Virgil Jones** kviečia visus Marquette Parko gyventojus į susirinkimą, vykstantį šį vakarą, gegužės 29 d., ketvirtadienį, 7 val. vak., „Seklyčioje“, 2711 W 71st Str.

dėkojo visiems, kurių talka ir paskatinimas jam padėjo visuomeninėje veikloje.

Petras Buchas, Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos vicepirmininkas, savo trumpame, bet taiklyme žodyje irgi pasveikino T. Blinstrubą, organizacijos garbės pirmininką. Mykolas Abarius, Lietuvos Šaulių sąjungos išveivijoje vadovas, atvykęs specialiai iš Detroito, amb. dr. Eidintui įteikė didžiulį, įremtą ir iliustruotą, lietuvių šaulių padėkos raštą.

Iškilmų pabaigoje Lietuvos generalinis garbės konsulas Vaclovas Kleiza atsisveikino su savo tiesiogiu viršininku, linkėdamas jam sėkmės, atstovaujant Lietuvai Ottawoje.

Svečiams renkantis, nuo 5 val. iki iškilmų pradžios, prie puikios nuotaikos prisidėjo kanklių virtuozės Dainos Kimytės muzika. Pabaigoje dr. Rackauskas visus pakvietė prie užkandžių, kuriuos paruošė ir savo sudarytomis milžiniškų gelių puokštemis papuošė Danutė Petruolytė. Jai talkino Skirmantė Miglinienė, Pasaulio lietuvių archyvo direktorė bei Jaunimo centro administratorė, ir LTSC bendradarbės, bibliotekininkės iš Lietuvos, Genutė Jokubaitytė ir Aliucija Oreantaite.

**Arūnas Zailskas**

### ALTO DARBO KONFERENCIJAI PRAĖJUS

ALTO Čikagos skyrius, kuriam vadovavo Tautinė sandara ir pirmininkavo Matilda Marcinkienė, baigiant kadenciją, sušaukė metinę darbo konferenciją š.m. balandžio 19 d. 2 val. po pietų, Jaunimo centro mažojoje salėje.

Publikai susėdus, skyriaus pirmininkė atidarė konferenciją, pasveikindama visus susirinkusius ir pakvietė tarybos narę sol. Aldoną Pankienę pagiedoti JAV ir Lietuvos himnus. Mirusieji ALTo nariai buvo pagerbti minutės atsisojimu ir susikaupimu. Paskutiniuoju laiku mirę buvo paminėti pavardėmis: mok. Petras Noreika — buvęs sekretorius, Algirdas Budreckas — tarybos narys, Antanas Kuras — ALTo rėmėjas.

Garbės prezidiuman pakviesti: ALTo centro valdybos pirm. dr. Jonas Rackauskas, buvęs ilgametis pirm. Grožvydas Lazauskas ir finansų sekt. Petras Buchas.

Registracijos komisiją sudarė: Mary Kinčius ir Filina von Braun. Nominacijų komisijai atstovavo Antanina Repšienė. Perskaityta trumpa darbotvarkė, vienbalsiai priimta. Toliau buvo ALTo centro valdybos pirmininko dr. Jono Rackausko žodis. Pirmininkas pasidžiaugė gražiai ir vieningai veikla, dėkojo už atliktus darbus ir sukaupias lešas veiklai paremti. Palinkėjo sėkmės ateities veikloje.

Skyriaus valdybos pranešimus pirmininkė padarė pirmininkę Matilda Marcinkienė, kuri pastebėjo, jog prieš metus laiko, tik baigus Liet. tautinės sąjungos vadovavimą, Tautinės sandaros buvo paprašyta laikinai eiti šias pareigas, bet išėjo kitaip — teko eiti visus metus. Iš pranešimo paaiškėjo, kad ALTO skyrius laike vienerių metų yra daug padaręs, ką privalėjo padaryti.

Apie finansinį kasos stovį pranešimą padarė izdinkė Mary Kinčius, išvardindama visas pajamas ir išlaidas kadencijos metų laiku. Revizijos komisijos aktą skaitė Valeria Stanaitis, kuri pastebėjo, kad įrašai kasos knygoje tvarkin-



Po Gedimino III laipsnio ordiną įteikimo Teodorui Blinstrubui Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre gegužės 21 d. Iš kairės: ALTO pirmininkas dr. Jonas Rackauskas, T. Blinstrubas ir Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas. Nuotr. Jono Tamulaičio

gai įrašyti, pateisinamieji dokumentai rasti tvarkoje. Izdinkė kasos stovis tiksliai atitiko revizijos komisijos aktui. Pranešimams pasibaigus, buvo laukta diskusijų bet, deja, nė šnipšt. Matyt, viskas buvo gerai atlikta, o galbūt daugiausia buvo brandaus amžiaus sulaukę, tai nenorėjo išsileisti į diskusijas ir nervus gadinti.

Diskusijoms nevykstant, vyko skyriaus sukauptų pinigų perdavimas centrui. 3.000 dol. čekį Mary Kinčius perdavė centro valdybos finansų sekretoriui Petriui Buchui. Registracijos komisija pranešė, kad dalyvauja 48 asmenys. Nominacijų komisijos pranešimą padarė skyriaus vicepirmininkė Antanina Repšienė: skyrių sudaro 14 organizacijų, bet tik 9 atsiumtė savo atstovus į valdybą ir tarybą. Nuo šios konferencijos vadovavimą perima Romos Katalikų federacija, kuri pristatė atstovus, bet nepristatė pirmininko. Sakėsi tą padarysianti vėliau. Darbotvarkės punktam išsisėmus, konferencija buvo uždaryta. visiems giedant vieną posmelį „Lietuva brangi“. Po to visi buvo pakviesti prie užkandžių ir kavutės.

Visi dalyviai dar neskubėjo į namus, nes užkandžiavo ir šnekučiavosi su draugais. Po geros valandos visi pradėjo skirstytis.

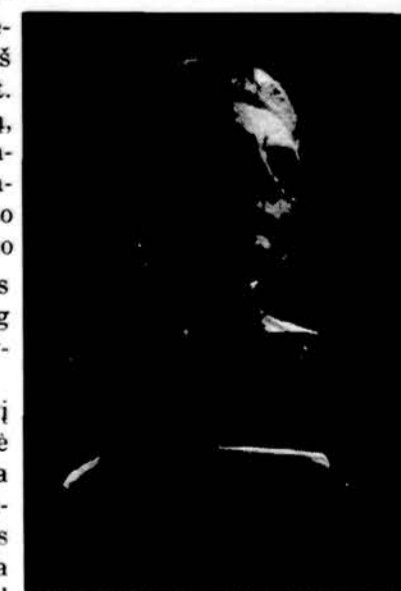
Ant. Repšienė

### IŠ ARTI IR TOLI

#### MIRĖ OPEROS SOLISTĖ VINCĖ JONUŠKAITE ZAUNIENĖ

Gegužės 18 d. Santa Barbara, CA, sulaukusi 95 metų, mirė buvusi garsi Lietuvos operos solistė Vincė Jonuškaitė Zaunienė.

V. Jonuškaitė studijavo vokalo meną Berlyne, Romoje, Milane. Iki 1944 m. ji visą laiką dainavo Kauno Sulstybės teatro operoje, kur sus-



Vincė Jonuškaitė Zaunienė

kūrė net 47 vaidmenis. Budama gera operos ir kamerinės muzikos atlikėja, ji pradėjo rengti asmeninius recitalius, kuriuose, be užsienio kompozitorių kūrybos, pradėjo dainuoti įvairių kompozitorių harmonizuotas lietuvių liaudies dainas.

Vincė Jonuškaitė dainavo didžiausiose pasaulio scenose.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją, po to — į JAV, kur nenutraukė savo koncertinės veiklos.

A. a. V. Jonuškaitės Zaunienės palaikai ilgai bus perlaidoti Lietuvoje.

### IŠ KANADOS

**Muzikas Stasys Gailevičius**, sulaukęs per 90 metų, iškeliauo amžinybėn, palaidotas Šv. Jono kapinėse, Missisaugoje, Ont.

**Kazimieras Daunys**, taip pat sulaukęs daugiau kaip 90 metų, apleido šį pasaulį. Buvo veiklus tautietis įvairiose lietuviškose organizacijose.

**Prisikėlimo parapijos** komitetas surengė jau 27-ąją parapijos tradicinę vakariene

su menine dalimi. Ją atliko jaunosios meninės kylančios zvaigždės. Padainavo Eugenija Ambrozaitytė, Adriana Karaitė, Arūnas Radkė ir Danguolė Radkienė. Pianu skambino dvi seserys: Leokadija (Kanovicienė) ir Vitalija Paulauskaitės. Taip pat parapijos choras, vadovaujamas muzikės Dalios Viskontienės, padainavo keletą dainų.

Andrius Kaknevičius parengė iš parapijos praeities video filmą. Klebonas buvo pasveikintas jo 65 metų gimimo dienos proga. Dovaną įteikė K. Manglicas.

### Kredito kooperatyvas

„Parama“, vienas didžiausių lietuviškų bankelių, sušaukė metinį susirinkimą, kuriame buvo pateikta bankelio eigos sąmata. Pasirodo, kad ir praėjusi metai buvo gan sėkmingi.

Dalis pelno išdalinta kooperatyvo nariams, kad nereiktų per daug mokesčių sumokėti valdžiai. Kooperatyvas iki šiol vis aukoję nemažą sumą įvairioms lietuviškoms organizacijoms, spaudai ir t.t. Paziūrinta, kad „Parama“ atsidarė antrą skyrių Toronto miesto vakaruose, įsigydamas savo nuosavą pastatą.

Stasys Prakapas

## SKELBIMAI

**x TRANSPAK praneša:** „Lietuvos seimo nariams kiekvieną mėnesį mokama 3 vidutinių darbo užmokesčio dydžio atlyginimas, kuris šiuo metu sudaro 2,322 lt. Ūkio išlaidoms, į kurias įeina tarnybinio automobilio degalai, pašto ir telegrafo išlaidos, mokesčiai už telefoną dar papildomai skiriama 774 lt. Kaip šios lėšos panaudojamos parlamentarams nereikia pateikti jokių pateisinamųjų dokumentų“. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės** siuntos į Lietuvą. Miesto siuntiniai. **TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050.** (sk)

**x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747.** (sk)

**x Kviečiame visus į „Spindulio“ tautinių šokių grupės koncertą — „Liu šventė“ gegužės 31 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Slovėnų Kultūros centre, 14255 Main St., Lemont, IL. Auka \$10. Daugiau informacijos suteiks Audra Lintakienė, tel. 708-387-9180.** (sk)

**x Atidaroma tapytojo Vladimiro Nikonovo darbų paroda** penktadienį, gegužės 30 d. 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Parodos atidaryme dalyvaus pats dailininkas, seneniai atvykęs iš Lietuvos. Galerijos lankymo valandos: šešt. ir sekm. 11 v.r. - 2 v. p.p. (sk)

**x Alfonsas ir Bronė Nakai, Sunny Hills FL ir Veronika Paulionienė, Sun City West, AZ, pratešdami** globaliam našlaičių globą kitiems metams, kiekvienas atsiumtė po \$150. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

**x Už a.a. Danutę Darienę** bus aukojamos šv. Mišios sekmadienį, birželio 1 d. 7 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje. Draugai ir pažįstami prašomi prisiminti a.a. Danutę maldoje. (sk)

**x Reikalingas-a studentas-ė**, turintis darbo leidimą dirbti nepilną laiką vasaros metu advokato įstaigoje. Skambinti 773-284-0100. (sk)